

Opinnäytetyö (AMK)
Tietojenkäsittelyn koulutusohjelma
Tietoliikenne ja tietojärjestelmät
2013

Tuuli Soukka ja Jarkko Lahtinen

KOIRANÄYTTELYTOIMINTOJEN NYKYAIKAISTAMINEN

TURUN AMMATTIKORKEAKOULU
TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

OPINNÄYTETYÖ (AMK) | TIIVISTELMÄ

Turun ammattikorkeakoulu

Tietojenkäsittelyn koulutusohjelma | Tietoliikenne ja tietojärjestelmät

Toukokuu 2013 | 70 sivua

Ohjaajat Esko Vainikka ja Anne Jumppanen

Tuuli Soukka ja Jarkko Lahtinen

KOIRANÄYTTELYTOIMINTOJEN NYKYAIKAISTAMINEN

Opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää, miten koiranäyttelyissä voitaisiin hyödyntää paremmin tietoteknisiä palveluita. Työn pohjana oli käytetty omia kokemuksia koiranäyttelyistä sekä kyselytutkimusta, jossa on selvitetty, miten näytteilleasettajat, kehätoimitsijat ja ulkomuototuomarit ottaisivat sähköiset palvelut koiranäyttelyihin.

Suunnittelutyön tuloksena saatiin luotua kokonaisuus, jolla koiranäyttelytoimintaa pystyttäisiin siirtämään enemmän sähköisiä palveluita hyödyntäväksi ja tarjoamaan parempaa palvelua niin näytteilleasettajille kuin koiranäyttely-yleisöllekin. Myös näyttelyjärjestäjien ja toimitsijoiden työtaakkaa pystyttäisiin helpottamaan uudella järjestelmällä.

ASIASANAT:

Koiranäyttely, UML, ohjelmistotuotanto, käytettävyys, kyselytutkimus

BACHELOR'S THESIS | ABSTRACT
TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Business Information Technology | Data Communications and Business Information Systems

May 2013 | 70 pages

Instructors Esko Vainikka and Anne Jumppanen

Tuuli Soukka & Jarkko Lahtinen

MODERNIZATION OF DOG SHOW FEATURES

The aim of this thesis was to study how IT-services could be implemented to dog shows. Own experiences and a small survey were used as basis of this study. For the survey exhibitors, the ring officials and judges were asked how they would take the idea of using computers and IT-services in dog shows.

The result of the design work was a comprehensive system that could be used to implement electronic services to dog shows. And the new system could also ease the work of exhibitors, ring officials and judges.

KEYWORDS:

Dog show, UML, software development, usability, survey

SISÄLTÖ

KÄYTETYT LYHENTEET JA SANASTO	6
1 JOHDANTO	6
2 NYKYINEN TOIMINTAMALLI	7
2.1 Koiranäyttely tapahtumana	7
2.1.1 Ilmoittautuminen	7
2.1.2 Näyttelykirje	8
2.1.3 Näyttelyluettelo	9
2.1.4 Näyttelypaikan toimintamalli	10
2.1.5 Näyttelyn jälkeiset toimenpiteet	14
2.2 Toimintamallin vahvuudet ja heikkoudet	15
3 KOIRANET	16
3.1 Tarkoitus	16
3.2 Ominaisuudet	17
3.3 Hyödyntäminen	18
4 KYSELY	20
4.1 Kyselyn laadinta	20
4.2 Kyselytutkimus	22
4.3 Kyselyiden sisältö	23
4.4 Vastaajien taustatiedot	25
4.5 Vastausten yhteenveto	28
5 SUUNNITTELU	33
5.1 SCRUM	33
5.2 UML	34
5.3 Käytettävyys	39
5.4 Kaupallinen käyttö ja salassapito	41
6 SOULA (SALATTU)	42
7 POHDINTA	68
LÄHTEET	70

LIITTEET

- Liite 1. Ilmoittautumislomake.
- Liite 2. Arvostelulomake.
- Liite 3. Kysely näyttelyasettajille.

- Liite 4. Kysely kehätoimitsijoille.
- Liite 5. Kysely ulkomuototuomareille.
- Liite 6. Luokkakaavio.
- Liite 7. Prosessikaavio.
- Liite 8. Vuokaavio.

KUVAT

Kuva 1. Kuitattu näyttelynumero.	9
Kuva 2. Esimerkki näyttelyluettelosta.	10
Kuva 3. Rokotustodistuksia.	11
Kuva 4. Kehäkartta (Näyttelykirje, Turku KV 2013).	12
Kuva 5. Arvostelun käänös.	14
Kuva 6. Ote arvostelukäännöksistä (Saluki 3/2009).	15
Kuva 7. Jalostustietojärjestelmän etusivun valinnat.	16
Kuva 8. Rotukohtaiset tiedot.	17
Kuva 9. Yksittäisen koiran tiedot.	18

KUVIOT

Kuvio 1. Tietovirtakaavio.	19
Kuvio 2. Koiranäyttelyharrastus vuosina.	25
Kuvio 3. Näyttelykäyntejä keskimäärin vuodessa.	26
Kuvio 4. Koiria mukana keskimäärin/näyttely.	26
Kuvio 5. Vastanneiden näytteilleasettajien ikäjakauma.	27
Kuvio 6. Vastanneiden kehätoimitsijoiden työkokemus kehässä.	27
Kuvio 7. Vastanneiden kehätoimitsijoiden ikäjakauma.	28
Kuvio 8. Puoltaisitko arvostelujen kirjoittamista koneella?	30
Kuvio 9. Näyttelyarvostelujen julkaisun puoltaminen.	31
Kuvio 10. Kruchtenin 4+1 malli (Miles ja Hamilton 2006, 14).	34
Kuvio 11. Käyttötapauskaavio.	36
Kuvio 12. Luokkakaavio.	37
Kuvio 13. Aktiviteettikaavio.	38
Kuvio 14. Prosessikaavio (Turun Ammattikorkeakoulu 2013).	39

TAULUKOT

Taulukko 1. Tietokoneella kirjoittamisen vaikutusten arviointi.	30
Taulukko 2. Maksuvalmius eri palveluiden osalta.	32

KÄYTETYT LYHENTEET JA SANASTO

CACIB	Kansainvälinen sertifikaatti. Kunniamaininta koiranäyttelyssä.
FI MVA	Suomen muotovalio. Koira valmistuu muotovalioksi saadessan kolmannen sertifikaattinsa.
Jalostustietojärjestelmä	Suomen Kennelliiton tarjoama tietokanta, joka sisältää kaikkien Suomen Kennelliittoon rekisteröityjen koirien sukutaulut ja mahdollisia muita tietoja.
JTO	Jalostuksen tavoiteohjelma.
Kehälakana	Kooste näyttelytuloksista, joka toimitetaan Kennelliittoon näyttelyn jälkeen.
Kehätoimitsija	Koiranäyttelykehässä toimiva työntekijä.
LAN	Kiinteä lähiverkko.
Nauha	Arvostelukehässä vuoden 2013 alkuun asti käytössä ollut laatuarvostelua kuvaava värinauha.
Näytteilleasettaja	Henkilö, joka tuo koiransa näyttelyyn.
PN	Paras narttu.
PU	Paras uros. Käytetään koiranäyttelylomakkeissa sekä jalostustietojärjestelmässä.
ROP	Rotunsa paras. Käytetään koiranäyttelylomakkeissa sekä jalostustietojärjestelmässä.
SERT	Sertifikaatti. Kunniamaininta koiranäyttelyssä.
SKL	Suomen Kennelliitto
SOULA	Kokonaisvaltainen järjestelmä näyttelytoimintojen hoitamiseen.
Ulkomuototuomari	Koirien ulkomuotoa arvosteleva koulutettu tuomari.
VACACIB	Kansainvälinen varasertifikaatti. Kunniamaininta koiranäyttelyssä.
VASERT	Varasertifikaatti. Kunniamaininta koiranäyttelyssä.
VSP	Vastakkaisen sukupuolen paras. Käytetään koiranäyttelylomakkeissa sekä jalostustietojärjestelmässä.
WLAN	Langaton lähiverkko.

1 JOHDANTO

Koiranäyttelyissä käytetään vieläkin, näin 2010 luvulla, perinteistä kynää ja kalkeeripaperia näyttelyarvosteluiden kirjoittamiseen, vaikka tarjolla olisivat alati kehittyvät tietotekniset mahdollisuudet hyödynnettäviksi. Internetissä tapahtuva ilmoittautuminen yleistyy vähitellen ja Kennelliiton säännöissä on annettu mahdollisuus käyttää sähköistä ilmoittautumista ainoana ilmoittautumismuotona koiranäyttelyyn, jos näyttelyjärjestäjien resurssit sen sallivat. Kuitenkin itse näyttelytapahtumassa tietotekniikan ja sähköisten palveluiden hyödyntäminen on lähes olematonta. Näyttelyluettelon saa edelleen ostaa vain paperisena ja reaaliaikaisesta tulospalvelusta voi ainoastaan haaveilla.

Opinnäytetyössämme selvitämme aluksi koiranäyttelyn ilmoittautumiskäytäntöjä, toimintaa näyttelypaikalla sekä käytössä olevia lomakkeita. Kiinnitimme huomiota näyttelyissä esiintyviin epäkohtiin, joita olisi mahdollista korjata tai poistaa kokonaan tietotekniikan avulla. Teimme työtä varten pienimuotoisen kyselyn, joka oli suunnattu näyttelyssä kävijöille, kehätoimitsijoille sekä ulko- muototuomareille. Omien kokemuksiemme ja kyselyn vastausten perusteella aloimme laatia kokonaisvaltaista järjestelmää, jolla voitaisiin saattaa koiranäyttelytoiminta järjestelyiden osalta 2000-luvulle.

2 NYKYINEN TOIMINTAMALLI

2.1 Koiranäyttely tapahtumana

Koiranäyttely on tapahtuma, johon osallistumisoikeus on puhdasrotuisilla koirilla. Koiranäyttelyiden alkuperäinen tarkoitus on palvella puhdasrotuisten koirien jalostus- ja kasvatustyötä tarjoamalla mahdollisuus pätevoityneen ulkomuoto-tuomarin mielipiteeseen koiran rakenteesta, luonteesta ja liikkumisesta. Tuomarin mielipide nojaa kunkin rodun rotumääritelmään, johon yksilöitä verrataan. Sittemmin koiranäyttelyistä on tullut myös harrastusmuoto, joka kokoaa yhteen samanhenkisiä ihmisiä. Suomessa järjestetään vuosittain yli 40 kansainvälistä ja kaikkien rotujen näyttelyä sekä yli 200 ryhmä- ja erikoisnäyttelyä. (Suomen Kennelliitto 2012a.)

Ensimmäiset koiranäyttelyt järjestettiin Iso-Britanniassa. Suomessa ensimmäinen näyttely järjestettiin 1800-luvun lopussa. Edelleen näyttelyt ovat keskeinen osa vuonna 1889 perustetun Suomen Kennelliiton toimintaa. Vuosittain Kennelliitto järjestää kuitenkin vain yhden näyttelyn, perinteisesti joulukuun alussa järjestetyn Voittaja-näyttelyn Helsingissä. Tämän lisäksi Kennelliitto isännöi satunnaisesti suuria kansainvälisiä voittajanäyttelyitä, joita ovat muun muassa maailman voittaja (viimeksi Suomessa 1998), Euroopan voittaja (viimeksi Suomessa 2006) sekä Pohjoismaiden voittaja (viimeksi Suomessa 2009). (Suomen Kennelliitto 2012b.)

2.1.1 Ilmoittautuminen

Ilmoittautuminen koiranäyttelyihin tapahtuu pääasiassa postittamalla ilmoittautumislomake (liite 1), jonka voi tulostaa Kennelliiton verkkosivuilta.

Muutama vuosi sitten perinteisen ilmoittautumistavan rinnalle tuli mahdollisuus ilmoittautua sähköisesti. Tämä mahdollisuus ei kuitenkaan edelleenkään ole käytössä kaikkien näyttelyiden kohdalla vaan kunkin näyttelyn järjestäjä päättää ostaako palvelun, vai käyttääkö perinteistä muotoa. Sähköistä ilmoittautumis-

palvelua tarjoaa tällä hetkellä kaksi eri tahoa, Showlink Oy (www.showlink.fi) ja Tailorsnet (www.tailorsnet.com).

Ilmoittauduttaessa kunkin koiran kohdalla täytetään seuraavat tiedot:

- koiran nimi
- koiran väri ja mahdollinen karvanlaatu
- rekisterinumero
- mahdolliset aiemmin saavutetut tittelit tai sertifikaatit
- koiran vanhempien nimet
- kasvattajan nimi ja paikkakunta
- omistajan nimi, osoite ja sähköisessä ilmoittautumisessa sähköpostiosoite.

Aiemmin tiedot on syötetty sähköiseenkin järjestelmään aina uudestaan, vaikka saman koiran olisi aiemmin ilmoittanut samassa järjestelmässä johonkin toiseen näyttelyyn. Heinäkuussa 2012 Kennelliitto uutisoi verkkosivuillaan Showlink Oy:n ilmoittautumispalvelun uudesta ominaisuudesta, joka mahdollistaa koiran tiedon hakemisen suoraan Kennelliiton Omakoira -palvelusta. Tämä kuitenkin edellyttää Kennelliiton voimassaolevaa jäsenyyttä ja että ilmoittaja on ottanut käyttöönsä myös Omakoirapalvelun. (Suomen Kennelliitto 2012c.)

Showlink sai rinnalleen kilpailijan, kun Tailorsnet avasi palvelunsa vuonna 2011 (Kauppalehti 2012). Tailorsnetin Showtailors -palvelussa voi ilmoittautua näyttelyihin, joiden järjestäjä on ostanut palvelun käyttöönsä. Palvelun käyttö vaatii rekisteröinnin ja koirien tiedot joutuu syöttämään ilmoittautumisen yhteydessä. Palvelu kuitenkin tallentaa osan koiran tiedoista omaan tietokantaansa, josta ne voi seuraavalla käyttökerralla hakea suoraan ja täydentää vain puuttuvat kohdat.

2.1.2 Näyttelykirje

1-2 viikkoa ennen näyttelypäivää näytteilleasettajille postitetaan näyttelykirje, joka sisältää koiran kilpailunumeron. Liitteenä on usein ajo-ohje näyttelypaikalle, sekä yleisiä ohjeita. Joissain näyttelyissä on otettu tässäkin askel eteenpäin ja

on mahdollista valita ilmoittautumisen yhteydessä sähköinen näyttelykirje, jolloin näyttelleasettaja tulostaa itse koiran näyttelynumeron. Näyttelynumero tarvitaan näyttelykehässä ja useimmiten sisääntulon yhteydessä rokotustarkastuksessa tarkastuksen tehnyt henkilö laittaa kuittauksensa näyttelynumerolappuun merkiksi tehdystä tarkastuksesta (kuva 1).

Kuva 1. Kuitattu näyttelynumero.

2.1.3 Näyttelyluettelo

Kaikissa näyttelyissä sisääntulon yhteydessä myydään näyttelyluetteloita. Näyttelyluettelo sisältää kaikkien näyttelyyn ilmoitettujen koirien tiedot. Vaikka näyttely olisi kaksipäiväinen, on molempien päivien koirat yleensä tulostettu samaan paksuun luetteloon. Luetteloon on jaoteltu kehänumeroittain kunkin kehän koirat. Koirat on edelleen jaoteltu omiin kilpailuluokkiinsa. Luettelossa näkyy koiran kilpailunumero ja lisäksi ilmoittautumisen yhteydessä annetut tiedot (kuva 2). Aiemmin ei ollut mahdollista kieltää tietojen julkaisua luettelossa, mutta nykyään sähköisen ilmoittautumisen yhteydessä ainakin Showtailorsilla on mahdollista kieltää koiran omistajan osoitteen julkaiseminen näyttelyluettelossa.

SVKL Päivitykset 2009	15-18.8.2009
<p>282 Staraja Russa Iaromira 22780/07 synt 14/03/07 i Korsakov Oakhill Landmark e Staraja Russa Bazhena kasv Voutilainen Susanna & Kristina Kuopio om Tuominen Liisa Mäkitä 74 A 1 33250 Tampere</p> <p>NARTUT: KÄYTTÖLUOKKA.</p> <p>283 Staraja Russa Hvalbusha 40318/06 synt 5/07/06 i Kazar Ondrej e Staraja Russa Czerinja kasv Voutilainen Susanna & Kristina Kuopio om Tuominen Liisa Mäkitä 74 A 1 33250 Tampere</p> <p>NARTUT: VALIOLUOKKA.</p> <p>284 Fin Mva Rainmaker Irene 35663/03 synt 14/07/03 i Phaedra Rafki e Rainmaker Earth and Fire kasv Lind-Vilpponen Johanna Ristina om Lind-Vilpponen Johanna Yövedentie 410 52300 Ristina</p> <p>285 C.I.B. & Fi & Dk & Se & No & Ee & Ru & Lt & Lv Ch Staraja Russa Dushka 29268/03 synt 29/04/03 i Darbaschan's Scotch Amber e Borscana Heltter Skelter kasv Voutilainen Susanna & Kristina Kuopio om Voutilainen Susanna & Kristina Haapaniementie 14 C 20 70100 Kuopio</p> <p>NARTUT: VETERAANILUOKKA.</p> <p>286 C.I.B. & Fi & No & Lt & Se & Dk & Lv & Ru & Ee & Pi & Pohj & Balt Mva LTV-05 Eu-V-05 KBHV-05 V-05 LvV-06 BaltV-06 MV-06 PI & PzV-06 V-08 Staraja Russa Bazhena 41340/00 synt 7/10/00 i Barbaschan's Scotch Amber e Borscana Heltter Skelter kasv Voutilainen Susanna & Kristina Kuopio om Voutilainen Susanna & Kristina Haapaniementie 14 C 20 70100 Kuopio</p> <p>KASVATTAJALUOKKA.</p> <p>515 Kennel Rainmaker om Lind-Vilpponen Johanna Yövedentie 410 52300 Ristina (268, 275, 276, 281, 282, 283, 285, 286)</p> <p>516 Kennel Staraja Russa om Voutilainen Susanna & Kristina Kuopio (269, 277, 281, 282, 283, 285, 286)</p> <p>KEHÄ 2 TUOMARI Arne Foss Norja</p> <p style="text-align: center;">SALUKI</p> <p>UROKSET: PENTULUOKKA.</p> <p>287 Tazillah Husayn Ameer 11536/09 synt 28/11/06 i Dadaelis Nile of Tazillah e Tazillah Nasim Nahema kasv Hyvärinen Satu Sipoo om Hyvärinen Satu Linnaupelintie 150 04130 Sipoo</p> <p>NARTUT: PENTULUOKKA.</p> <p>288 Tazillah Hanin Shakila 11537/09 synt 28/11/06 i Dadaelis Nile of Tazillah e Tazillah Nasim Nahema kasv Hyvärinen Satu Sipoo om Karpinkatu 32 05830 Hyvinkää</p> <p>UROKSET: JUNIORILUOKKA.</p> <p>289 Quadar Sa Aid 56284/2008 synt 24/08/08 i Bahakan Hadi El Basher e Edisova Dharba kasv Bischoff Dagmar Ruotsi om Linna Majja & Harri Karjalohjantie 205 09120 Karjalohja</p> <p>290 Rudan Redwan 39660/08 synt 23/05/06 i Al Wathba Umm Lajj Ibn Sahib e Aziz Tabassom kasv Hyvärinen Kirsi Kähkörintoski om Nousiainen Taru Rosendalintie 7 B 58 01520 Vantaa</p> <p>291 Zarabis Oamra 60056/08 synt 8/11/08 i Zarabis Malcolm e Wallaby's Xeer Wi-Ijal kasv Latvia-Rasku Ritva & Jari Kuusisto om Kauppalaantie 17 A 3 00320 Helsingfors</p>	<p>292 Zarabis Oldooz 60058/08 synt 8/11/08 i Zarabis Malcolm e Wallaby's Xeer Wi-Ijal kasv Latvia-Rasku Ritva & Jari Kuusisto om Lehmusto Seija Paattistentie 1183 21330 Paattinen</p> <p>293 Zarabis Orson 60057/08 synt 8/11/08 i Zarabis Malcolm e Wallaby's Xeer Wi-Ijal kasv Latvia-Rasku Ritva & Jari Kuusisto om Suomenen Saskia Kurkelankatu 9 a 21 04200 Kerava</p> <p>UROKSET: NUORTENLUOKKA.</p> <p>294 Dyyinen Idiz Ilaah 59390/07 synt 21/11/07 i Hisilome's Diaprio e Dyyinen Flying Fantasy kasv Valli Susanna & Niemelä Ilkka Helsinki om Salovaara Leena & Jukka Kirilite 4 D 33 00760 Helsinki</p> <p>295 Kirman Behram 10825/08 synt 11/11/07 i Zarabis Malcolm e Kirman Safiyah kasv Nousiainen Hilka Laukkoski om Molsander Jaana Liuskentie 16 B 09700 Vantaa</p> <p>296 Kirman Beshir 10826/08 synt 11/11/07 i Zarabis Malcolm e Kirman Safiyah kasv Nousiainen Hilka Pomainen om Turtinen Ritu & Kovala Jarkko Hommakaerikaari 18 G 16 02430 Masala</p> <p>UROKSET: AVOIN LUOKKA.</p> <p>297 CVM-09 Al A'Lim I'Smet Ben Malcolm 52752/07 synt 3/12/06 i Zarabis Malcolm e Al A'Lim Hamira kasv Lindholm Rita & Jan Ruotsi om Latvia-Rasku Ritva & Jari Kylläläsentie 12 21620 Kuusisto</p> <p>298 Asarafi Qadir Abdul Leo 51394/07 synt 18/07/07 i Firuz Aam Impuuma Of Annan e Asarafi Nasima Al Amir kasv Margelin Veronica om Hakkilainen Kukka-Marja Naukallontie 23 C 9 00970 Helsinki</p> <p>299 Dyanitos Joberon 31716/03 synt 17/04/03 i Dyanitos Funuben e Dyanitos Ebeyden kasv Sjöman Inga-Lill Helsingby om Airene Berta & Wunsch Christel Storkvsvägen 24 65230 Vasa</p> <p>300 Dyanitos Joberon 24965/07 synt 20/06/07 i Shamali Fahl-Al-Filistini e Dyanitos Jabalon kasv Sjöman Inga-Lill Helsingby om Airene Berta & Wunsch Christel Storkvsvägen 24 65230 Vasa</p> <p>301 El Hamrah Yahan 27410/04 synt 16/04/04 i El Hamrah Farraar e El Hamrah Rania kasv Grönfors Pirjo Vantaa om Aarekari Ulla & Tarmo Lökkökuja 10 23800 Lahti</p> <p>302 Ghazal Alfarana Khoiak 35459/06 synt 26/05/06 i Aziz Varedat e Ghazal Alfarana Hadha Hasan kasv Sartesuo Jaana Valkeakoski om Sartesuo Jaana Rekokuja 2 B 6 37630 Valkeakoski</p> <p>303 Khairuddin Tamazur-Thaqib 39458/07 synt 22/06/07 i Kirman Vasuman e Khairuddin Santalla kasv Lassila Mirja-Leena Valkeakoski om Huhtala Tuulia Taivaanpönttie 8 Ee 55 70200 Kuopio</p> <p>304 Khairuddin Tiilai Ja'afari 39457/07 synt 22/06/07 i Kirman Vasuman e Khairuddin Santalla kasv Lassila Mirja-Leena Valkeakoski om Lassila Mirja-Leena & Jari Aimalantie 217 37600 Valkeakoski</p> <p>305 Kiitirin Asser 15152/07 synt 9/02/07 i Khairuddin Sarif e Shafaq Qicotez La Zahra kasv Tarja Seppänen Vihtijärvi om Soukka Tuuli Yo-Kyla 74 B 20 20540 Turku</p> <p>306 Kirman Vasuman 45045/04 synt 23/08/04 i Min Arabi Mohi Khan e Kirman Nahiyah kasv Nousiainen Hilka Laukkoski om Virtanen Kari Herrakumantie 532 03400 Vihti</p> <p>307 Kurriirin Figaro Foie 36119/06 synt 22/05/06 i Kurriin Empedor May e Kurriin Casablanca kasv Haapala Hannu Otalampi om Novaste Terttu Höylätie 15 01650 Vantaa</p>

Kuva 2. Esimerkki näyttelyluettelosta.

2.1.4 Näyttelypaikan toimintamalli

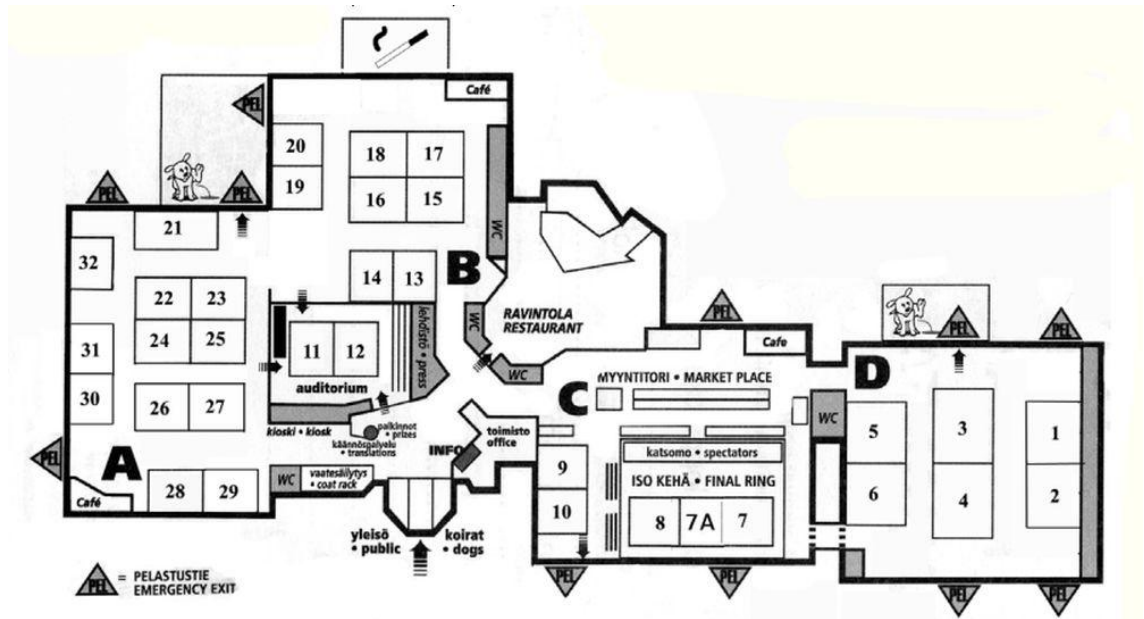
Näyttelyalueena toimivat talviaikaan isot messuhallit ja kesäaikaan esimerkiksi urheilukentät tai isot nurmialueet. Alueet on usein aidattu ja sisääntulo tapahtuu valvotusti. Näytteilleasettajat tulevat yleensä omasta portista ja jokainen pysähtyy rokotustentarkastukseen. Tämän vuoksi näyttelyyn tultaessa on aina oltava mukana ilmoitetun koiran rokotustodistus (kuva 3). Rokotuksia on tarkistamassa yleensä useampi henkilö, jotka manuaalisesti tarkistavat rokotusmerkinnät koiran rekisteritodistuksesta, passista tai muusta rokotuskirjasta. Rokotusten ollessa kunnossa merkitään yleensä koiran näyttelynumerolappuun ok tai muu puumerkki. Rokotustentarkistus on usein ruuhkautuva pullonkaula, joten näytteilleasettajilta vaaditaan kärsivällisyyttä. Mikäli koiran rokotuksia ei ole hoidettu Kennelliiton ohjeiden mukaisesti, koira ei pääse näyttelyalueelle eikä ilmoittautumismaksua palauteta.

Kuva 3. Rokotustodistuksia.

Pienemmissä näyttelyissä, kuten esimerkiksi ryhmänäyttelyissä, saatetaan saapuneet koirat merkitä rokotustarkistuksen yhteydessä myös johonkin listaan tai yhteen näyttelyluetteloon. Tämä on kuitenkin suuremmissa näyttelyissä täysin mahdotonta.

Näyttelyalue on jaettu kehiin (kuva 4) ja koiran kanssa pyritään yleensä oman kehän laidalle seuraamaan tilannetta ja odottamaan omaa vuoroa. Näyttelyluettelon avulla on helpompi seurata, mikä koira kulloinkin on kehässä ja arvioida, kuinka nopeasti oma vuoro osuu kohdalle.

Kuva 4. Kehäkartta (Näyttelykirje, Turku KV 2013).

Kehätoiminta

Kehässä työskentelee ulkomuototuomari ja yleensä kaksi kehätoimitsijaa. Toinen kehätoimitsijoista istuu pöydän takana kirjoittamassa arvosteluja tuomarin sanelun mukaisesti. Arvostelut kirjoitetaan käsin ennakkoon tulostetuille jäljennäville lomakkeille, jotka on järjestetty kansioihin valmiiksi oikeaan järjestykseen eli luokka kerrallaan ja aakkosjärjestykseen koiran nimen perusteella. Arvostelulomake on liitteessä 2.

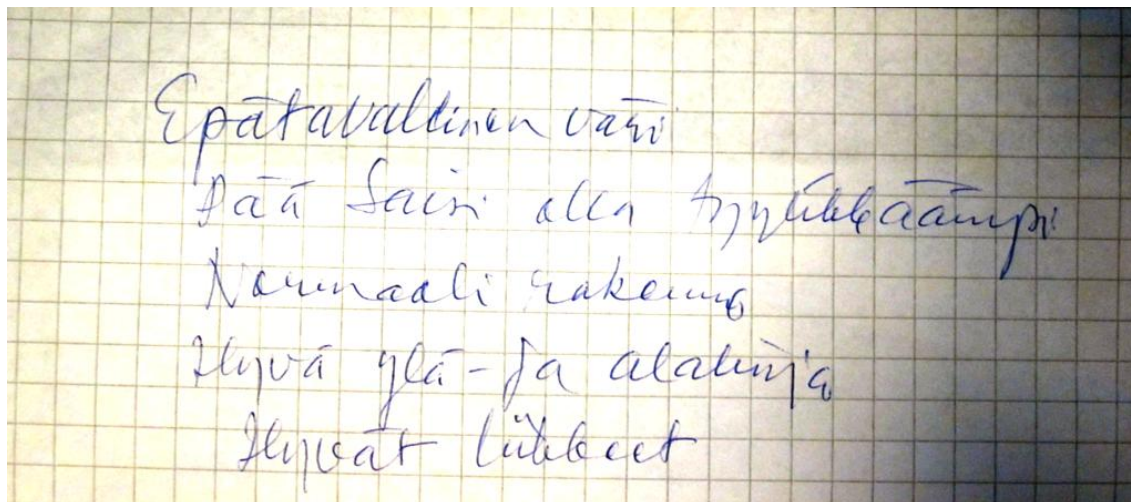
Luokan koirat tulevat ensin kaikki yhdessä kehään, minkä jälkeen ne tulevat yksitellen numerojärjestyksessä laatuarvosteluun. Tässä vaiheessa tuomari tarkastelee koiran rakenteen ja liikkeen. Samalla tuomari sanelee arvostelun kehätoimitsijalle, joka kirjaa edelleen arvostelun lomakkeelle. Tuomari antaa koiralle laatuarvostelun, joka rastitetaan lomakkeeseen kohtaan "Laatuluokka". Koiran laatuluokasta riippuu, pääseekö se kilpailuluokkaan. Mikäli koira ei jatka kilpailuluokkaan, sen arvostelu on valmis ja kansioista revitään irti näytteilleasettajalle annettava osa lomakkeesta. Kehätoimitsijan pöydällä on usein melkoinen kaaos ja arvostelusetelit ovat hajallaan, kun näytteilleasettajat käyvät hakemassa koiriensa valmiita arvosteluja. Kehätoimitsijalla on yleensä täysi työ pysyä tuomarin

sanelutahdissa ja kiireessä kirjoitetut arvostelut tarvitsevat usein jonkin verran tulkintaa, jotta niiden sanoista saa selvää. Joskus sanoja jopa selkeästi puuttuu tai lauseet vaikuttavat muuten omituisilta tai puutteellisilta. Kiireessä voi kuulla tai kirjoittaa väärin.

Kun kaikki luokan koirat ovat saaneet laatuarvostelunsa, kutsutaan kehään kilpailuluokkaan jatkavat koirat. Tuomari vertailee koiria ja valitsee näistä neljä parasta, jotka hän asettaa paremmuusjärjestykseen. Kehätoimitsija merkitsee koirien lomakkeisiin manuaalisesti niiden mahdolliset sijoitukset ja jatkokilpailusaavutukset. Kehätoimitsija saa siis selata samoja lomakkeita edestakaisin mahdollisesti jopa useita kertoja, sillä kilpailuluokassa sijoittuneet koirat jatkavat myöhemmin edelleen paras uros- (PU) tai paras narttu (PN) -kehään, jolloin mahdolliset sijoitukset merkitään taas lomakkeelle. Paras uros ja narttu kisaavat vielä rotunsa parhaan (ROP) ja vastakkaisen sukupuolen paras (VSP) -titteleistä. Erikseen jaetaan vielä mahdollinen sertifikaatti (SERT) ja varasertifikaatti (VASERT), sekä kansainvälinen sertifikaatti (CACIB) ja kansainvälinen varasertifikaatti (VARACA). Mikäli koira valioituu Suomen muotovalioksi rastiin lomakkeesta kohta "FI MVA".

Näytteilleasettajan tulee itse huolehtia valmiiden arvosteluiden noudosta. Arvostelulomakkeita ei jälkeinpäin postiteta lukuunottamatta joitain pienempiä näyttelyitä, joissa näyttelyjärjestäjät saattavat lähettää noutamatta jääneet lomakkeet. Näyttelyjärjestäjällä ei kuitenkaan ole mitään velvollisuutta tätä tehdä. Mikäli näytteilleasettaja unohtaa noutaa arvostelun, ei sitä yleensä enää mistään jälkeinpäin saa.

Joissain näyttelyissä on tarjolla käännöspalvelupiste, jossa voi käydä kännättämässä arvostelulomakkeen. Yleensä käänнос kirjataan vain käsin esimerkiksi ruutupaperille. Kuvassa 5 on esimerkki käännöksestä vuodelta 2011.

Kuva 5. Arvostelun käännös.

2.1.5 Näyttelyn jälkeiset toimenpiteet

Tapahtuman jälkeen näyttelyjärjestäjä toimittaa näyttelytulokset ja -arvostelut Kennelliittoon, jossa tulokset manuaalisesti syötetään jalostustietojärjestelmään. Tämän vuoksi tulosten ilmestymisessä järjestelmään on yleensä vähintään muutaman viikon viive. Jalostustietojärjestelmässä näkyy vain koiran laatuarvostelu sekä mahdollinen sijoitus näyttelyssä. Kirjallinen arvostelu ei näy missään järjestelmässä.

Osa rotuyhdistyksistä tekee vuosittain rotunsa arvosteluista kirjan, johon kaikki edeltävän vuoden näyttelyarvostelut on käännetty suomen kielelle. Tässä kohtaa joudutaan näkemään suuri vaiva, kun arvostelut kirjoitetaan koneelle ja vielä käännetään. Opinnäytetyön tekijöistä Tuuli on seurannut lähemmin erään rotukerhon toimintaa. Kerho on epäselvissä tapauksissa koettanut aina tavoittaa tuomarin kysyäkseen, mitä hän mahdollisesti on tarkoittanut. Aina tekstejä ei ole saatu tulkittua ja lopulta julkaistu näyttelyarvostelukirja on sisältänyt myös kysymysmerkkejä (kuva 6). Salukikerhon vuoden 2009 Näyttelyarvostelut -julkaisussa lukee etusivulla:

Kääntäjän huomautus: Osa arvosteluista on kehässä kirjoitettu epäselvästi, joten käännöksissä on huomioitu epäselvät kohdat sulkumerkeissä olevin lisäyksin. Yksi sana on jäänyt kääntämättä, koska ko. tuomariin ei saatu yhteyttä selvitystä varten. (Saluki 3/2009.)

Näiltäkin ongelmilta vältyttäisiin, jos arvostelut alkujaankin kirjoitettaisiin koneella.

Kuva 6. Ote arvostelukäännöksistä (Saluki 3/2009).

2.2 Toimintamallin vahvuudet ja heikkoudet

Nykyisen toimintamallin vahvuuksiin voidaan lukea paperilomakkeiden luotettavuus - järjestelmä ei voi kaatua kesken kaiken. Näyttelyyn ilmoittautuessaan paperilomakkeen postittanut henkilö voi olla varma vain siitä, että on kirjeen vienyt postiin – perille menosta ei koskaan voi olla täysin varma, kun kyse ei ole kirjatusta kirjeestä. Hämmennys alkaa tällöin vasta noin viikkoa ennen näyttelypäivää, jos näyttelykirjettä ei kuulukaan. Tässä vaiheessa ilmoittautumisen selvittely on yleensä myöhäistä. Paperilomakkeille on kuitenkin oma käyttäjäkuntansa - kaikki eivät voi, osaa tai halua käyttää sähköistä ilmoittautumista ja pääasiassahan posti kulkee luotettavasti perille.

Sähköisen ilmoittautumisjärjestelmän kanssa taas voi tulla ongelmia mikäli järjestelmässä on häiriöitä ja ilmoittautumiset eivät menekään perille tai koko järjestelmän käyttö estyy jostain syystä. Ilmoittautumisesta kuitenkin tulee vahvistus sähköpostiin ja mikäli vahvistusta ei kuulu pian ilmoittautumisen jälkeen, voi näytteilleasettaja heti alkaa selvittää, onko jotain epäonnistunut ilmoittautumisen yhteydessä.

3 KOIRANET

KoiraNet on Suomen Kennelliiton ylläpitämä jalostustietojärjestelmä, jossa on kaikkien Suomessa rekisteröityjen koirien koe-, näyttely- ja terveystulokset sekä sukutaulu useamman sukupolven ajalta. KoiraNet avattiin 15.6.2005 (Suomalainen Siperianhusky –seura, 2012). Järjestelmän käyttö ei vaadi Kennelliiton jäsenyyttä ja sitä pääsee vapaasti selaamaan ilman rekisteröitymistä.

Kuva 7. Jalostustietojärjestelmän etusivun valinnat.

3.1 Tarkoitus

Jalostustietojärjestelmä on korvaamaton apu koirien kasvattajille. Järjestelmässä on yli miljoonan koiran tiedot. Perustietojen lisäksi järjestelmään kirjataan koirien terveys-, koe- ja näyttelytulokset. Se on puolueeton ja luotettava tiedonlähde niiltä osin, kuin tietoa sieltä on saatavilla kunkin yksilön kohdalla. Järjestelmän avulla kasvattaja voi paitsi seurata muiden kasvatustyötä sekä koirien

koe- ja terveystuloksia myös omien kasvattiensa tuloksia ja koko rodun tilannetta Suomessa.

Tavalliselle riviharrastajalle jalostustietojärjestelmä tarjoaa mahdollisuuden tutkia ja vertailla eri kasvattajien kasvatustyötä. Koira hankkivat ovat yhä valppampia ja kiinnostuneempia tutkimaan eri pentueiden terveystaustoja ja tuloksia ennen koiran ottamista.

3.2 Ominaisuudet

Jalostustietojärjestelmässä voi tehdä erilaisia hakuja. Etusivulla valitaan ensin roturyhmä ja rotu, jonka tietoja halutaan tarkastella. Rodun sisällä voi tehdä tarkempia hakuja (kuva 8).

The screenshot shows the KoiraNet Jalostustietojärjestelmä interface. At the top, there is a navigation bar with the site name, version (v2013.4.8), and language options (På svenska, In English). Below this, there are search filters for 'Ryhmä' (FCI 4 - Mäyräkoirat) and 'Rotu' (karkeakarvainen kaniinimäyräkoira). A search box with 'Pikahaku' and 'Laaempi haku' options is present, along with a 'Hae' button and a checkbox for 'Hae vain kotimaisia koiria'. To the right, there are links for 'Uusimmat' (Pentueet, Kokeet, Tulokset, Näyttelyt, Terveys, Valit, Tuonnit), 'Tilastot' (Tulostilastot, Terveystilastot, Jalostustilastot), 'Muut rotukohtaiset' (Kasvattajat, Listaukset, Tapahtumahaku, Asetukset), and 'Yleiset' (Kennelnimet, Rekisteröinnit, Palaute).

The main content area features a table titled 'Tietoja rodusta' with the following data:

Tietoja rodusta	
Rotu	148.11 karkeakarvainen kaniinimäyräkoira
Viimeisin pentue	18.8.2012
Viimeisin tulos	27.10.2012
Viimeisin näyttely	21.4.2013
Rekisteröintejä yhteensä	294
Rekisteröintejä 2012	13
Rotumääritelmä	 Adobe
Rodun JTO	 Adobe
Rotujärjestö	Suomen Mäyräkoiraliitto SML - Finska Taxklubben FTK ry
Rodun pentuvälitys	http://www.mayrakoiraliitto.fi/index.php?option=com_wrapper&view=wrapper&Itemid=224

At the bottom left, there is a 'Sivun alkuun' button. At the bottom right, there are copyright notices: © Copyright PrettyBit Software Oy (sovellus) and © Copyright Suomen Kennelliitto ry (aineisto).

Kuva 8. Rotukohtaiset tiedot.

Kun rotu on valittu, ilmestyy ruutuun rotuun liittyviä tietoja ja linkki rotujärjestön sivulle sekä pentuvälitykseen. Rodun rotumääritelmän ja rodun jalostuksen tavoiteohjelman (JTO) voi tallentaa pdf -muodossa. Pikalinkeistä saa listattua uusimmat pentueet, kokeet, tulokset, näyttelyt, terveystulokset, valiot ja tuonnit. Tuloksista, terveydestä ja jalostuksesta saa avattua omat tilastonsa.

Yksittäisen koiran tiedot saa haettua käyttämällä koiran nimeä hakusanana (kuva 9).

WALLABY'S XEER WI-ZALAM						
Perustiedot						
Rotu	Rekisteröintitapa	Syntymäaika	Rekisteröintipäivä	Sukupuoli	Väri	Kasvattaja
269 saluki	pentuerekisteröinti	3.8.2005	22.9.2005	narttu	mustavalkoinen	WALLABY'S JUUTILAINEN SAIJA, VANTAA - 2011 käyttöön tullut kasvattajasitoumus voimassa
Identifiointi						
Rekisterinumero	Tunnistusmerkinnät					
FIN43629/05	Siru, Datamars: 246098100175654					
Omistajatiedot						
Omistaja						
SOUKKA TUULI, TURKU						
Terveystulokset						
Päiväys	Kohde	Tulos				
12.6.2012	sydämen kuuntelutulos	ei sivuääniä				
17.11.2011	sydämen kuuntelutulos	ei sivuääniä				
20.10.2011	silmätutkimus	ei todettu perinnöllisiä silmäsairauksia				
1.6.2010	sydämen kuuntelutulos	ei sivuääniä				
Koe- ja näyttelytulokset						
Vinttikoirien maastojuoksukilpailu						
Laji	Tarkeenne	Tulos	Sijoitus	Pist.	Paikka ja aika	Tuomari
VIC		VICA	10.	53,00	Tammela 7.3.2009	ÖRN PENTTI
Näyttelytulokset						
Tyyppi	Laatuarvostelu	Sijoitus	PU/PN	Muut merkinnät	Paikka ja aika	Tuomari
Kaikkien rotujen näyttely	AVO-EH				Raasepori (Kariaa) 3.7.2011	RAJIC BRANISLAV
Erikoisnäyttely	AVO-EH				Tammela 15.8.2009	FOSS ARNE
Ryhmänäyttely	AVO-EH				Helsinki (Tuomarinkartano) 18.7.2009	BRYCE-SMITH MARIE
Kaikkien rotujen näyttely	AVO-ERI				Raasepori (Kariaa) 12.7.2009	SAVOLAINEN TUULA
Erikoisnäyttely	AVO-H				Helsinki 6.6.2009	DEHANEY MEIKE
Kaikkien rotujen näyttely	AVO-H				Rauma 23.5.2009	LUOSO MATTI
Ryhmänäyttely	AVO-ERI	AVK3			Kaarina 28.2.2009	NORDIN MARIA
Kaikkien rotujen näyttely	AVO-EH				Valkeakoski 23.8.2008	FOSS ARNE
Kansainvälinen näyttely	AVO-H				Jyväskylä 19.4.2008	SEYMOUR STEVEN H
Kansainvälinen näyttely	AVO-EH				Tampere 15.3.2008	DEHAES LOUIS
Ryhmänäyttely	AVO-EH	AVK3			Kaarina 2.3.2008	PETRESKI DARKO
Kansainvälinen näyttely	AVO-ERI				Turku 26.1.2008	CROESNER MARTIN
Kansainvälinen näyttely	AVO-EH	AVK4			Jyväskylä 17.11.2007	PEHAR TINO
Ryhmänäyttely	AVO-EH				Tampere 9.9.2007	FOSS BJÖRG
Kaikkien rotujen näyttely	AVO-EH	AVK3			Heinola 19.8.2007	O'CONNOR JOYCE
Kaikkien rotujen näyttely	AVO-H				Turku 4.8.2007	AHLMAN-STOCKMARI TANVA

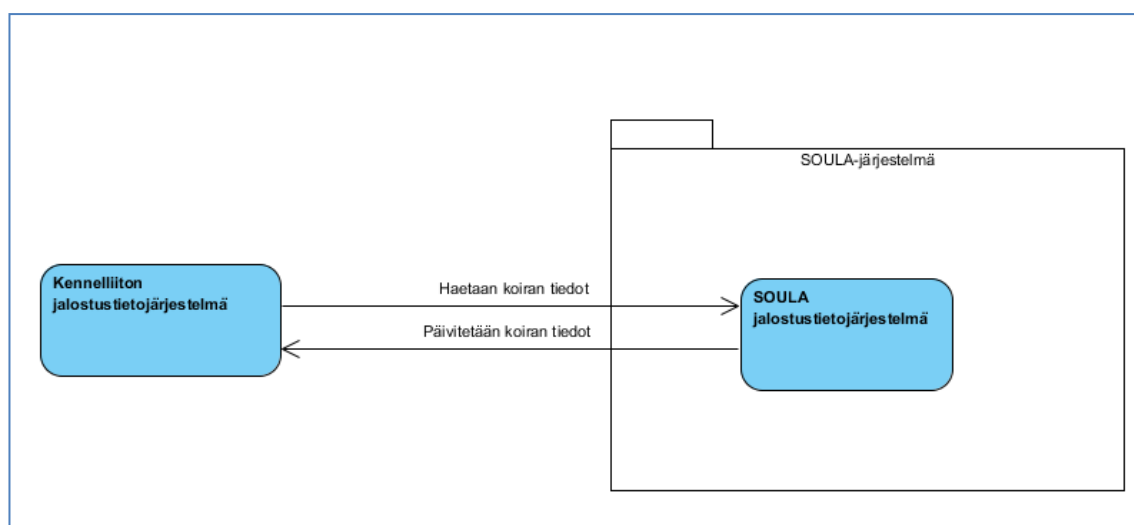
Kuva 9. Yksittäisen koiran tiedot.

3.3 Hyödyntäminen

Jalostustietojärjestelmän sisältöä on laajennettu viime vuosina, mutta se voisi sisältää vieläkin enemmän tietoa. Tässä työssä keskitymme jalostustietojärjestelmän hyödyntämiseen koiranäyttelytoiminnassa. Tosiasiassa ulkopuolelle jää

vielä iso osa koiraharrastuksista, jotka yhtä lailla voisivat hyötyä samalla ajatuksella toteutetuista uudistuksista. Tällaisia harrastuksia ovat esimerkiksi vinttikoirien maasto- ja ratajuoksukilpailut, agilitykilpailut ja tottelevaisuuskokeet.

Tällä hetkellä jalostustietojärjestelmä on tietokanta, johon tallennetaan tietoa, mutta mikseivät yhtä hyvin muut tietokannat ja sovellukset voisi hakea tietoa jalostustietojärjestelmästä käyttöönsä ja vastaavasti lähettää suoraan tietoa paluupostina (kuvio 1)? Symbioottisessa suhteessa molemmat hyötyisivät vaihtokaupoista. Suunnittelemamme uusi sovellus tarvitsee tietyt tiedot jokaisesta tapahtumaan osallistuvasta koirasta. Tapahtuman jälkeen sovelluksemme sisältää tietoa, joka nykyisessä toimintamallissa menee kiertoteitä kirjattavaksi jalostustietojärjestelmään. Miksi siis tietokannat eivät voisi toimia vuorovaikutuksessa, jolloin tuoreet tulokset ja tiedot päivittyisivät reaaliajassa - tai ainakin huomattavasti pienemmällä viivellä kuin nykyisin.

Kuvio 1. Tietovirtakaavio.

4 KYSELY

Idea heräsi ollessamme koiranäyttelyssä kesällä 2012. Yrittäessämme tulkita kehätoimitsijan kirjoittamaa arvostelua koirasta ajauduimme pohtimaan, miksi näyttelyarvostelut vieläkin kirjoitetaan käsin? Kun asiaa oikein pohtii, tuntuu se suorastaan huvittavalta. Tällä tietokoneiden aikakaudella edelleen esimerkiksi kaksipäiväisessä kansainvälisessä koiranäyttelyssä kirjoitetaan noin 6000-8000 arvostelua käsin jäljentäville lomakkeille. Hymyilyttääkö? - niin meitäkin. Lomakkeessa on kaksi sivua. Yksi menee rotuyhdistykselle ja yksi näytteilleasettajalle.

Kehätoimitsija kirjoittaa kynä ”sauhuten” tuomarin sanellessa arvostelua. Kennelliitossa jalostustietojärjestelmään kirjataan kuitenkin vain koiran laatumaininta, mahdollinen sijoitus ja tittelit. Kirjallinen arvostelu ei näy missään. Arvostelu on tärkeä näytteilleasettajalle, joka saa vaihtelevalla selvyydellä käsinkirjatun lomakkeen kotiinviemisiksi - jos muistaa hakea sen. Vuoden 2007 jälkeen Kennelliitto ei ole enää skannannut arvosteluja talteen, joten kirjallisen arvostelun saaminen jälkikäteen Kennelliitosta ei ole edes teoriassa mahdollista. (Suomen Kennelliitto 2007d.)

Aluksi mietimme vain, miten voisi toteuttaa arvosteluiden kirjoittamisen tietokoneella käsinkirjoituksen sijaan. Pian kuitenkin huomasimme, että näyttelyihin liittyen oli myös muita osa-alueita, joita samalla voisi hieman kehittää nykyaikaan sopivimmiksi. Koska pienet parannukset siellä täällä alkoivat kasvaa turhan kookkaaksi tilkkutäkiksi, aloitimme puhtaalta pöydältä pohtimaan kokonaisuutta. Näin syntyi SOULA.

4.1 Kyselyn laadinta

Jotta saisimme jonkinlaisen käsityksen ideamme toteutuskelpoisuudesta, päätimme kerätä mielipiteitä juuri niiltä ihmisiltä, jotka ovat mukana koiranäyttelytahtumassa. Ensin mietimme, että haastattelisimme muutamia tuttuja, jotka ovat koiranäyttelytoiminnassa olleet mukana - kuka missäkin roolissa, mutta halusimme suuremman otoksen mielipiteisiin.

Tutkimuksen onnistumisen kannalta, on tärkeää valita järkevä kohderyhmä ja oikea tutkimusmenetelmä. Tutkimuksen tavoite ja tutkimusongelma ratkaisevat ensisijaisesti tutkimusmenetelmän. Tutkimusongelma on usein kysymykseksi muotoiltu pohdittava asia, johon tutkimus pyrkii antamaan vastauksen. (Heikkilä 2004, 14). Tutkimus on prosessi, joka voi olla teoreettinen tai empiirinen. Teoreettisessa tutkimuksessa käytetään hyväksi valmiina olevaa tietomateriaalia. Empiirinen tutkimus taas perustuu teoreettisen tutkimuksen perusteella kehitettyihin menetelmiin. Tutkimuksessa voidaan testata toteutuuko jokin oletamus käytännössä, etsiä syy johonkin ilmiöön tai käyttäytymiseen tai selvittää toteutustapa johonkin asiaan. (Heikkilä 2004, 13.)

Empiirinen tutkimus voi olla kvalitatiivinen (laadullinen) tai kvantitatiivinen (määrällinen). Se voidaan jakaa eri tyypeihin eri tavoin, esimerkiksi tutkimuksen tarkoituksen, tutkimusotteen, tiedonkeruumenetelmän tai aikaperspektiivin mukaan:

- Kartoittava tutkimus on tutkimustyyppi, jota käytetään usein esitutkimuksena.
- Kuvaileva tutkimus vastaa kysymyksiin mikä, kuka, millainen, missä ja milloin.
- Selittävä tutkimus pyrkii selvittämään ilmiöiden välisiä syy- ja seuraussuhteita.
- Kokeellinen tutkimus on yksi selittävän tutkimuksen erityismuoto, jonka avulla tutkitaan jonkin tekijän vaikutusta kontrolloiduissa olosuhteissa.
- Toimintatutkimus on prosessi, jossa tutkija on itse aktiivisesti mukana kehittämis- tai muutosprosessissa tutkittavien kanssa.
- Evaluaatiotutkimus pyrkii arvioimaan jonkin toiminnan tai tehtyjen päätösten vaikutuksia.
- Ennustava tutkimus antaa nimensä mukaisesti ennusteita ja sitä käytetään erityisesti talous- ja väestötieteissä.
- Poikkileikkaustutkimus on tavallisesti kertaluontoinen, yhden ajankohdan kattava tutkimus.

- Pitkittäistutkimus mittaa saman kohderyhmän ominaisuuksia eri ajanhetkinä. (Heikkilä 2004, 14-15.)

Tutkimuksemme on toimintatutkimus, jota voimme käyttää uuden järjestelmän kehityksessä. Koska osa tutkimuksemme kohdista antoi vastaukset kysymyksiin mikä, missä, paljonko tai kuinka usein ja osa taas kysymyksiin miksi, miten tai millainen, voidaan kyselymme todeta tutkimusotteeltaan olevan sekä määrällinen että laadullinen.

4.2 Kyselytutkimus

Kyselytutkimus on hyvä tapa kerätä ja tarkastella tietoa mm. erilaisista ilmiöistä, ihmisten toiminnasta, mielipiteistä, asenteista ja arvoista. Kyselytutkimuksessa kyselylomake on mittausväline, jonka sovellusalue ulottuu yhteiskunta- ja käyttäytymistieteellisestä tutkimuksesta mielipidetiedusteluihin, katukyselyihin, soveltuvuustesteihin ja palautemittauksiin. (Vehkalahti 2008,11.)

Kyselyitä on perinteisesti toteutettu muun muassa kirjekyselyinä, puhelinhaastatteluina, kasvotusten tehtävinä haastatteluina, sähköpostitse sekä internetissä - näistä vaihtoehdoista päädyimme käytettävissä olevan ajan ja resurssien perusteella verkossa tehtävään kyselyyn.

Mielipiteiden ja asenteiden tutkiminen ei ole helppoa, sillä haasteita aiheuttavat lukuisat epävarmuudet: Edustivatko kyselyyn osallistuneet tutkimuksen perusjoukkoa, saatiinko tarpeeksi vastauksia, oliko kysymyksiin vastattu riittävän kattavasti, mittasivatko kysymykset tutkittavia asioita, toimivatko mittarit luotettavasti, oliko kyselyn ajankohta hyvä jne. Osa haasteista liittyy tiedonkeruuseen, osa tutkimuksen sisällöllisiin tavoitteisiin ja osa mittaamiseen. (Vehkalahti 2008, 12.)

Keräsimme kyselyihin vastaajia jakamalla kyselyihin johtavat linkit internetissä, sosiaalisessa mediassa. Opinnäytetyön tekijöistä Tuuli on "Koiranäyttelyt" - Facebook-ryhmän ylläpitäjä; ryhmässä on yli 3500 jäsentä, joten parempaa ja helpommin lähestyttävää, tarkemmin rajattua kohderyhmää on vaikea kuvitella saavuttavansa muilla keinoilla.

Kyselytutkimukseen johtavat linkit julkaistiin Facebook-ryhmän sivulle ytimekkäiden saatetekstien kera "Saa jakaa!" -lisäyksellä. Laadimme verkkokyselyn kehätoimitsijoille, ulkomuototuomareille ja näytteilleasettajille. Kyselyyn vastaaminen tutkimuksessamme oli anonyymia, jolloin toivoimme vastaamisen kynnyksen olevan matalampi ja vastausten sävynkin avoimempi.

4.3 Kyselyiden sisältö

Kun vastaaja täyttää lomakkeen, on muutosten tekeminen myöhäistä. Siksi lomake on syytä suunnitella huolellisesti. Koko tutkimuksen onnistuminen riippuu mitä suurimmassa määrin lomakkeesta, sillä ratkaisevaa on, kysytäänkö sisällöllisesti oikeita kysymyksiä tilastollisesti mielekkäällä tavalla. Hyvässä kyselylomakkeessa toteutuvat sekä sisällölliset että tilastolliset näkökohdat. (Vehkalahti 2008, 20.)

Kyselyiden toteutukseen käytimme SurveyMonkey -verkkopalvelun ilmaisversiota. Alkuperäinen tarkoitus oli ensimmäisessä kysymyksessä kysyä vastaajan rooli näyttelypaikalla, eli onko hän toiminut kehätoimitsijana, ulkomuototuomarina vai näytteilleasettajana - vai kenties näitä kaikkia, koska ne eivät poissulje toisiaan. Tästä valinnasta riippuen seuraavaksi olisi tulostunut vain kyseistä ryhmää koskevat kysymykset. Jouduimme kuitenkin tyytymään kolmen erillisen kyselyn tekemiseen, koska ilmaisversiossa ei ollut mahdollisuutta hypätä kysymyksien "yli". Kaikkiin kyselyihin laitoimme enintään 10 kysymystä, jotta mahdollisimman moni jaksaisi vastata niihin ja kyselyn tulosten analysointi osana opinnäytetyötämme ei saisi turhan suuria mittasuhteita. Kyselyt löytyvät liitteistä 4, 5 ja 6.

Näytteilleasettajille suunnatun kyselyn suosio yllätti meidätkin. Survey Monkey -palvelun ilmaisversiossa pääsee tarkastelemaan vain sadan ensimmäisen vastaajan vastauksia, joten kysely suljettiin tämän rajan tultua vastaan. Tämän jälkeen kymmenet Facebook-ryhmäläiset harmittelivat, etteivät he ehtineet osallistua kyselyyn ollenkaan. Voidaanko tästä siis päätellä, että ihmisillä olisi halua vaikuttaa asioihin ja kertoa mielipiteistään?

Huomasimme myös, että kyselyiden toteutuksessa kysymysten muotoilu on todella tärkeää, jotta vastaajilta ja sitä kautta vastauksista saa kerättyä oikeasti rakentavaa sisältöä. Kysymyksen täytyy olla sellainen, joka vaatii vastaukseksi enemmän kuin kyllä tai ei, mutta se ei kuitenkaan saa olla liian pitkä tai vaikeasti ymmärrettävä tai vastaaja ohittaa sen. Jos kysymykset määrittää pakollisiksi ja vastaaja kokee vastaamisen liian hankalana, hän todennäköisesti keskeyttää koko kyselyyn vastaamisen. Pyrimme siis pitämään kysymykset tarpeeksi yksinkertaisina ja kyselyn lyhyenä. Kyselyiden määrä on jatkuvasti kasvanut, jonka vuoksi on alkanut ilmetä vastausväsymystä. Lomakkeita kannattaa tiivistää kysymyksiä karsimalla ja vastaaminen tehdä mahdollisimman helpoksi (Vehkalahti 2008, 48).

Vaikka luimme kyselyidemme kysymykset monta kertaa läpi ennen kyselyn julkistamista, jäi joukkoon silti vielä kysymyksiä, jotka olisi voinut muotoilla paremmin. Tämän huomasi vastauksia lukiessa, sillä silloin vasta ymmärtää parhaiten, kuinka eri tavoin saman kysymyksen voi tulkita.

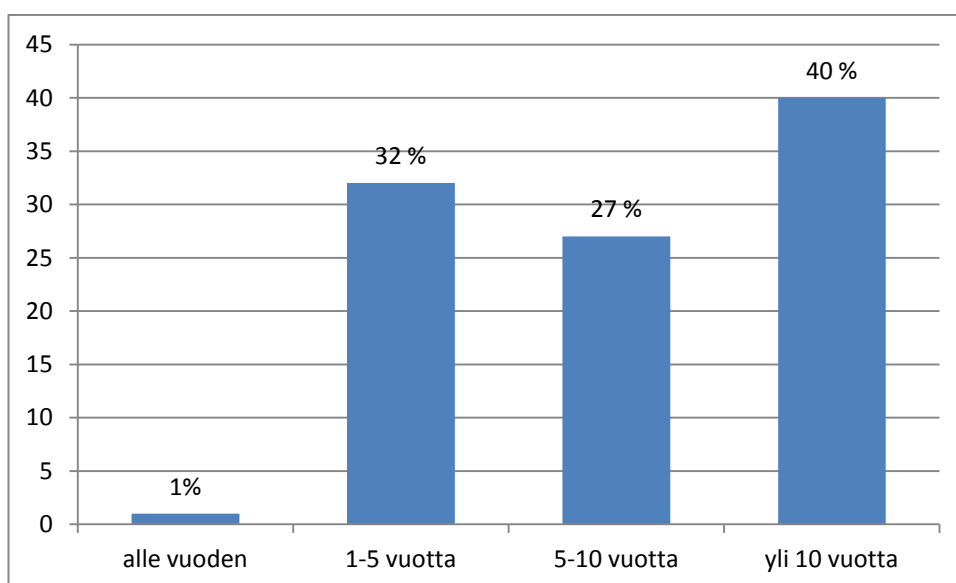
Kaikissa kolmessa kyselyssä kysyimme vastaajasta jotakin taustatietoa kuten ikähaarukkaa, kuinka pitkään he ovat olleet mukana koiranäyttelyissä näytteilleasettajina tai toimitsijoina sekä ajankohtaa, jolloin he viimeksi ovat olleet koiranäyttelyssä. Viime näyttelykäynnin ajankohtaa tiedustelemalla halusimme saada tietoa siitä, pohjautuvatko vastaajan kokemukset ja mielipiteet nykyhetkeen vai viime vuosituhanteen tai kenties jopa vieläkin kauemmas historiaan.

Taustatietojen lisäksi kysyimme kultakin ryhmältä heitä läheisesti koskettavista asioista koiranäyttelykehässä. Kehän toiminta eri toimijan silmin voi näyttää hyvinkin erilaiselta ja kokemukset vaihdella.

4.4 Vastaajien taustatiedot

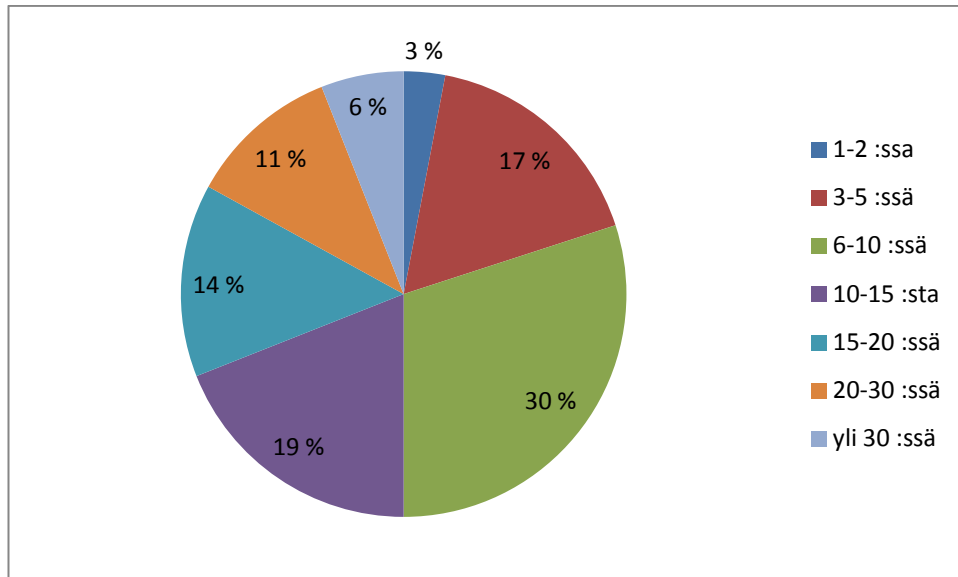
Kahden tunnin kuluttua kyselyn julkistamisesta vastauksia oli tullut yli 30 kpl, ja sadan vastauksen rajapyykki saavutettiin reilusti alle vuorokaudessa. Näytteilleasettajien kysymyksiin vastasi 100 henkeä, ja kehätoimitsijoita tavoitimme 24. Yksikään ulkomuotuumari ei ikävä kyllä vastannut kyselyymme. Ilmeisesti he eivät joko halua osallistua näin epäviralliseen tutkimukseen, tai sitten emme vain onnistuneet tavoittamaan heitä näin pienessä ajassa.

Näytteilleasettajista kaikki 100 olivat käyneet koiranäyttelyssä viimeisen vuoden aikana. 40% vastaajista on harrastanut koiranäyttelyitä jo yli 10 vuotta. Alle vuoden harrastaneita oli 1 % , 1-5 vuotta harrastaneita 32 % ja 5-10 vuotta harrastaneita loput 27 % (kuvio 2).

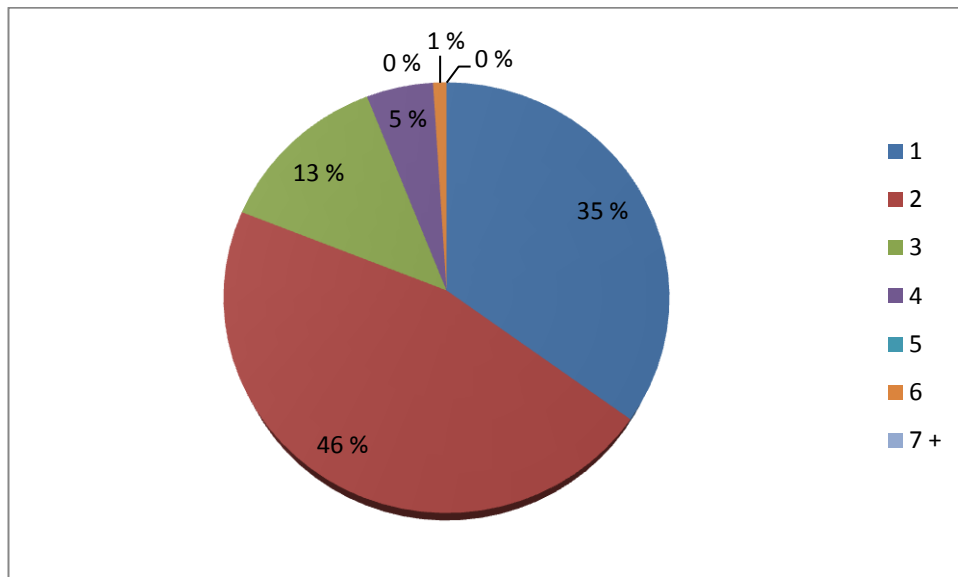
Kuvio 2. Koiranäyttelyharrastus vuosina.

30% vastaajista käy vuosittain 6-10 koiranäyttelyssä näytteilleasettajan roolissa. 17 % käy 3-5 näyttelyssä ja 19% 10-15 näyttelyssä. Yli 30:ssä näyttelyssä vuodessa käy vastaajista 6%(kuvio 3)!

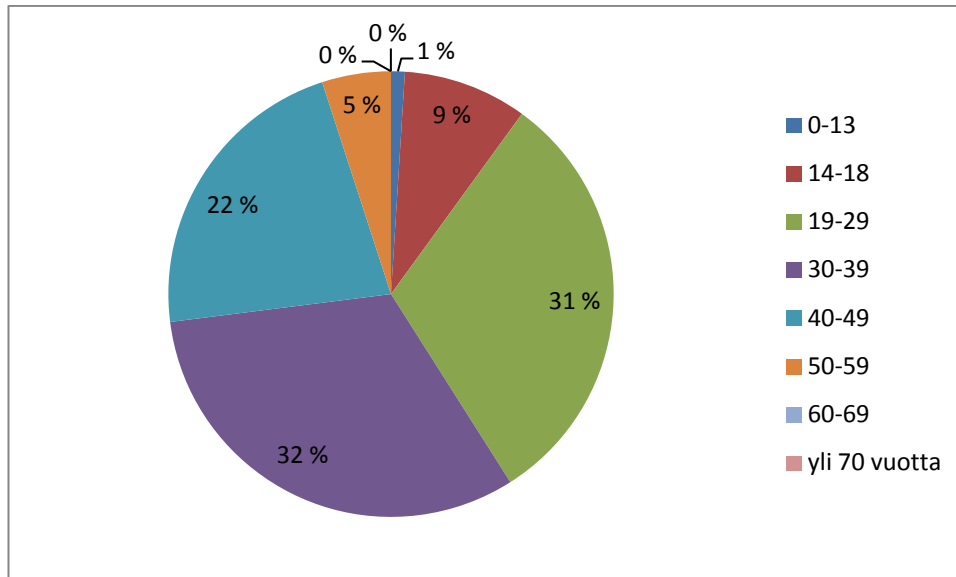
Kuvio 3. Näyttelykäyntejä keskimäärin vuodessa.

Koiria mukana yhdessä näyttelyssä oli keskimäärin 2 (46% vastaajista) (kuvio 4).

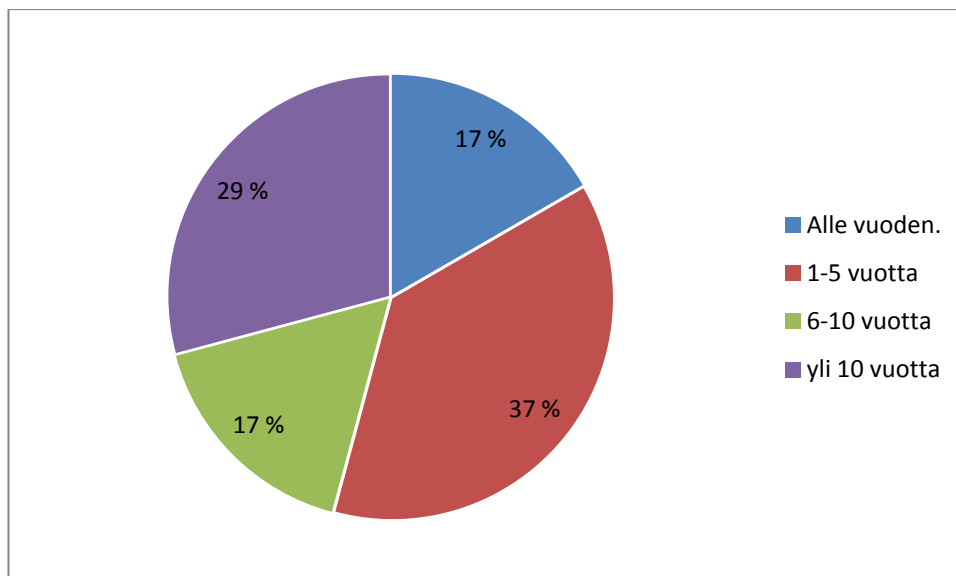
Kuvio 4. Koiria mukana keskimäärin/näyttely.

Vastaajista suurin osa mahtuu ikähaarukkaan 19-49 vuotta. 10% on 18 vuotta tai alle. Vastaajista yksikään ei ollut yli 60 vuotias (kuvio 5).

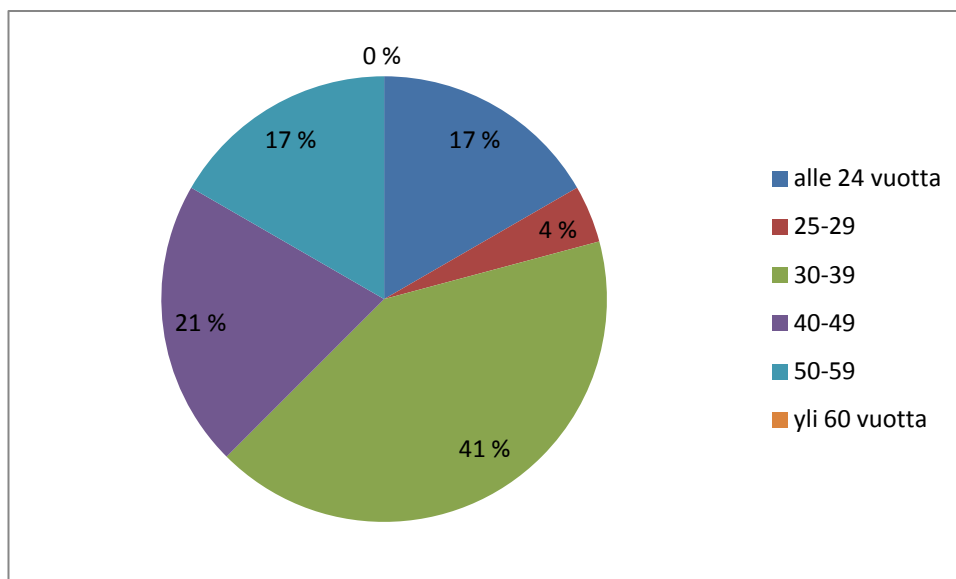
Kuvio 5. Vastanneiden näytteilleasettajien ikäjakauma.

Kehätoimitsijoista kaikki muut paitsi yksi, oli toiminut kehätoimitsijana vuoden 2012 tai 2013 aikana. Kehätoimitsijana alle vuoden toimineita oli 16,7%, 1-5 vuotta toimineita 37,5%, 6-10 vuotta toimineita 16,7% ja yli 10 vuotta toimineita 29,2% joten otanta oli aika kattava (kuvio 6).

Kuvio 6. Vastanneiden kehätoimitsijoiden työkokemus kehässä.

Alle 24 vuotiaita heistä oli 16,7%, 25-39 vuotiaita 45,9% ja tätä vanhempia loput 37,5%. Kukaan ei ollut 60 vuotta tai vanhempi (kuvio 7).

Kuvio 7. Vastanneiden kehätoimitsijoiden ikäjakauma.

4.5 Vastausten yhteenveto

Ensimmäisessä kysymyksessä kerrottiin ideasta kirjoittaa arvostelut sähköisesti. Näytteilleasettajille suunnatun kyselyn sadasta vastaajasta 91 oli vastannut tähän kysymykseen. Viisi oli kuitannut idean olevan "ok". 31 kirjoitti, että tämä olisi hyvä, loistava tai positiivinen uudistus. 20 mainitsi, että käsialaongelmat poistuisivat ja arvosteluista saisi selvää. Kolme toi esiin tulosten nopeamman käsittelyn positiivisuuden. Positiivisena puolena mainittiin myös kehätoimitsijan kirjoitustöiden helpottuminen.

Esiin nousi kuitenkin huoli, että saahan näytteilleasettaja sitten tulosteena arvostelun, ja toimiihan tekniikka varmasti, sekä pelko ilmoittautumismaksujen noususta uudistuksen myötä.

Kehätoimitsijoilta kysyttäessä samaa asiaa, kahdeksan puolsi ideaa loistavana. Kolme mainitsi tällä hetkellä toimivansa kehässä vain "pyörittäjän" ominaisuudessa ja iloitsivat, että uudistus mahdollistaisi myös kirjoittavana toimimisen.

Vain yksi oli kommentoinut, ettei usko ideaan, koska käsin kirjoittaessa voi jättää aukkoja arvosteluun, jotka täytetään myöhemmin (nopeuttaa kirjoittamista saneluhetkellä).

Kysyimme tuleeko mieleen jotain sellaista, mitä erityisesti pitäisi ottaa huomioon sähköiseen lomakkeeseen siirryttäessä. Tähän näytteilleasettajista oli vastannut 58 %. Seuraavat asiat mainittiin kommenteissa: sähkökatkot, sähkönkulutus, ongelmat tietoyhteyksissä, laitteiston säänkestävyys, arvostelujen varmuuskopiointi, hyvä tulostuspalvelu, arvostelun väärennysmahdollisuus, näyttelyn järjestämipaikan kriteerien mahdollinen nousu, tarpeeksi nopeat kehätoimitsijat (10 -sormijärjestelmä) ja mistä laitteet, sähkö ja ohjelmat.

Kehätoimitsijoista 11 oli vastannut samaan kysymykseen ja esiin tuli seuraavia ideoita ja toiveita:

- Lomakkeessa tulee olla tarkistusominaisuuksia niin, että ohjelma ilmoittaa, jos käyttäjä yrittää tehdä jonkin mahdottoman toimenpiteen kuten SA:n kirjaaminen H:n saaneelle koiralle.
- Sadekelillä kannettavan tietokoneen suojaksi muovilaatikko, joka yhdeltä puolelta avoin.
- Hyvä koulutus kehäsihteereille tuli esiin useammassa kommentissa.
- Lomakkeella automaattisesti luonneosiossa merkintä 1, joka muutetaan vain tarvittaessa.

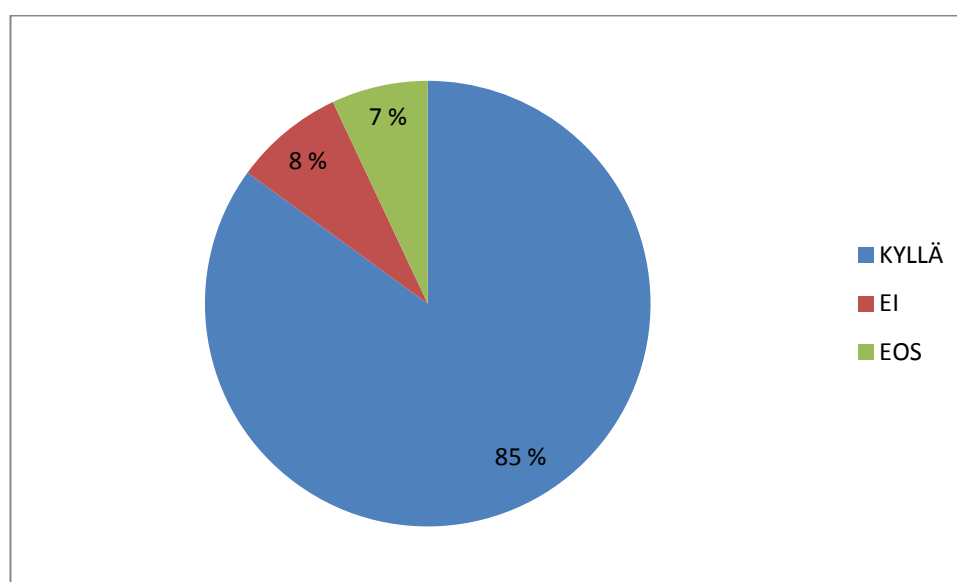
Huolta aiheutti virran riittävyys koneissa ja tekniikan toimivuus. Viimeinen kommentti tiivistikin toiveet: "Kaiken on toimittava 101 -prosenttisesti!"

Kysyimme tietokoneella kirjoittamisesta, olisiko se mahdollisesti helpompaa, nopeampaa ja virheettömämpää kuin käsinkirjoittaminen. Taulukossa 1 näkyy vastausprosentit. Suurin osa siis uskoo tietokoneella kirjoittamisen nopeuttavan ja helpottavan kirjoittamista kehässä. Usko virheettömyyteenkin on hyvä.

Taulukko 1. Tietokoneella kirjoittamisen vaikutusten arviointi.

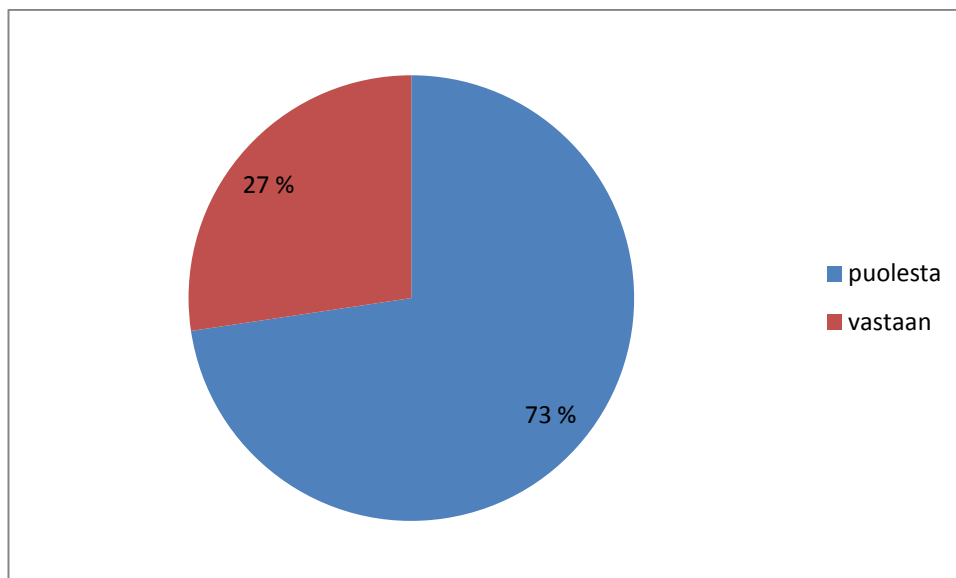
<i>Mikäli arvostelut kirjoitettaisiin tietokoneella, uskotko että arvosteluin kirjoittaminen olisi.. verrattuna käsinkirjoitettuun?</i>									
VASTAAJA	HELPOMPAA			NOPEAMPAA			VÄHEMMÄN KIRJOITUSVIRHEITÄ		
	KYLLÄ	EI	EOS	KYLLÄ	EI	EOS	KYLLÄ	EI	EOS
KEHÄTOIMITSIJA	69 %	23 %	8 %	77 %	23 %	0 %	54 %	39 %	8 %
NÄYTTETILLEASETTAJA	70 %	15 %	15 %	69 %	12 %	19 %	60 %	20 %	20 %

Vastausten perusteella 85% puoltaisi arvostelujen kirjoittamista tietokoneella. (kuvio 8).

Kuvio 8. Puoltaisitko arvostelujen kirjoittamista koneella?

Näytteilleasettajilta kysyttiin myös olisivatko he puolesta vai vastaan, jos koirien kirjalliset näyttelyarvostelut julkaistaisiin esimerkiksi Kennelliiton jalostustietojärjestelmässä kunkin koiran omalla sivulla näyttelytulosten yhteydessä. Vastaaajista 77% puolsi julkaisemista. (kuvio 9).

Kuvio 9. Näyttelyarvostelujen julkaisun puoltaminen.

Pyysimme myös perusteluja mielipiteelle arvostelujen julkaisusta. 76 vastaajaa oli perustellut mielipiteensä. Puoltaa perusteltiin näin: Rotuyhdistykset pääsisivät helpommalla, kun ei tarvitsisi vuosikirjoja. Arvostelut olisivat nopeammin nähtävillä verrattaen, että ne pääsee lukemaan vasta seuraavana vuonna, kun vuosikirja ilmestyy. Useamman mielestä arvostelu kertoisi paljon enemmän, kuin pelkät tulokset ja olisi arvokasta materiaalia mm jalostusurosta etsivälle tai pentua hankkivalle. Julkisuus toisi läpinäkyvyyttä - olisi helpompi ymmärtää, miksi muutoin hyvin pärjännyt koira onkin saanut huonon arvosanan. Varsinkin hylätyn arvosanan saaneiden arvostelut kiinnostaisi. Monen mielestä arvoste- luissa ei ole mitään salattavaa.

Vastaan olevien kommentteista huokui yksityisyyden tarve sekä huoli leimautu- misesta jonkin tietyn arvostelun perusteella. Useampi oli huolissaan tietokannan kapasiteetista. Osa oli maininnut, että pitäisi olla mahdollisuus valita, julkais- taanko arvostelu vai ei. Yksi toi esiin huolen, että tuomarit kopioisivat toistensa mielipiteitä, eivätkä luottaisi enää omaan arviointikykyynsä.

Kysyimme näytteilleasettajilta paljonko he olisivat valmiita maksamaan eräistä lisäpalveluista (taulukko 2). Yllättävänkin suuri osa vastaa, ettei ole valmis mak- samaan lisäpalveluista, toisaalta myös niitä löytyy kohtalaisesti, jotka olisivat

valmiita maksamaan saadakseen tietyn palvelun. Esimerkiksi arvostelun käännöksestä lähes puolet ei olisi valmis maksamaan lainkaan, mutta 11 olisi valmis maksamaan, jopa 2 euroa tai enemmän!

Taulukko 2. Maksuvalmius eri palveluiden osalta.

Paljonko olisit valmis maksamaan seuraavista palveluista?						
PALVELU	en ole valmis maksamaan palvelusta	vähemmän kuin 0,50 euroa	0,50 euroa	1 euro	1,50 euroa	2 euroa tai enemmän
Yhden rodun osuus näyttelyluettelosta PDF-muodossa sähköpostiin	29,60 %	14,30 %	14,30 %	26,50 %	10,20 %	5,10 %
Näyttelyluettelo älypuheliimeen tilattuna	55,70 %	2,10 %	10,30 %	20,60 %	8,20 %	3,10 %
Arvostelun kirjallinen käännös (suomennos) esim jalostustietojärjestelmään tai omakoira -palveluun (milloin tahansa näyttelyn jälkeen)	49,50 %	6,10 %	10,10 %	15,20 %	8,10 %	11,10 %

Kysyimme kehätoimitsijoilta, mitä hyvää ja mitä huonoa on nykyisessä kehän toimintamallissa sekä kehitysideoita. Hyvänä mainittiin kehälakanat ja arvostelulomake. Huonona nauhojen pois jäänti, surkea korvaus tehdystä työstä, aikataulussa pysyminen lukuisten papereiden täyttämisen takia, arvostelukaavakkeiden selailu edestakaisin ja suuret koiramäärät, joiden vuoksi käsi väsy kirjoittaessa.

Kehätoimitsijoilta kysyimme, mikä on haasteellisinta pöydän takana eli kirjoittavana toimitsijana ja toisaalta taas kehässä eli pyörittävänä toimitsijana. Vastanneita molempiin oli 11. Pöydän takana haasteelliseksi koettiin pysyminen tuomarin sanelutahdissa, käsialan pitäminen luettavana, koirien sijoitusjärjestyksestä perilläoleminen, lomakkeen kaikkien kohtien täyttäminen oikein, arvos-

telupapereiden selaaminen esim PU-kehän aikana ja koiran tietojen täyttäminen oikealle paperille.

Kehänpyörittäjänä haasteelliseksi koettiin epäselvyydet ilmoittautumisissa, väärin luokkiin ilmoitetut koirat, koirien saaminen kehään ajallaan, saada pysymään kaikki tavarat käsissä, ensikertalaisten opastus sekä kommunikointi tuomarille, kirjoittavalle ja koirien esittäjiille niin, että kaikki pysyy samassa tahdissa.

5 SUUNNITTELU

Tässä vaiheessa suunnittelua tutustuimme SCRUMiin, joka on yksi mahdollinen ketterän ohjelmistokehityksen apuväline, jota voidaan käyttää, kun ohjelmistoa aletaan koostaa kasaan. Järjestelmän suunnittelussa käytimme UML-kaavioita, joista on laadittu esimerkkikaaviot. Jouduimme myös pohtimaan mahdollista kaupallista käyttöä ja miten alustava liikeidea ja ohjelmistosuunnitelma voidaan pitää kilpailijoiden saamattomissa.

5.1 SCRUM

Scrum on yksi ketterän ohjelmistokehityksen viitekehys. Siinä kehitystiimi määrittelee ja suorittaa vaaditut tehtävät, joilla saadaan onnistuneesti tuotettua kokonainen ohjelmisto.

Scrumissa ohjelmistoprojekti on pilkottu niin, että yhtä itsenäisesti kehitettävää kokonaisuutta hoitaa yksi 6-9 henkilön ryhmä. Ryhmien työskentelyä valvoo ja ohjaa scrum-master.

Scrum-projekti alkaa vaatimusmäärittelyn laatimisella josta tulee tuotteen kehitysjono. Kehitysjono on pilkottu osakokonaisuuksiin, jotka on laitettu tärkeysjärjestykseen. Yhden osakokonaisuuden kehittämiseen alusta loppuun on varattu maksimissaan 30 päivän ajanjakso, sprintti. Sprintin aikana ryhmällä on vapaat kädet toimia saavuttaakseen sprintille määritellyt tavoitteet.

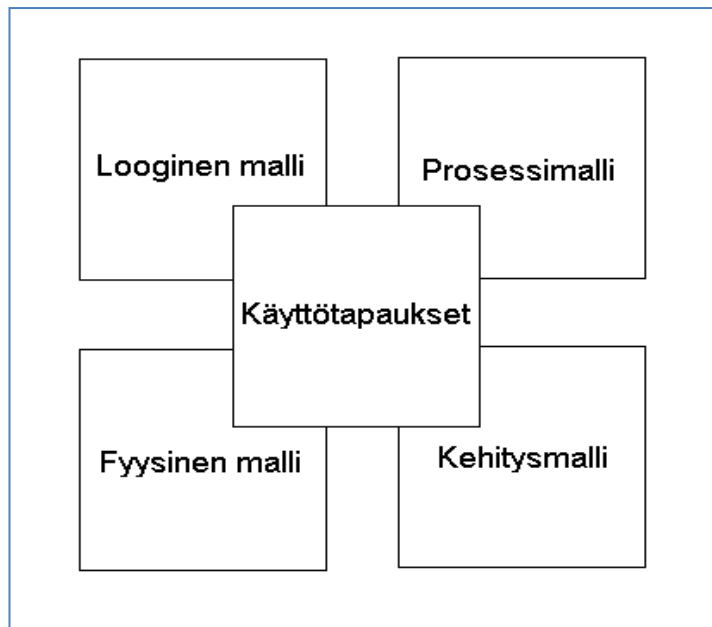
Scrum-masterin vastuulla on päivittäisten kehityspalaverien pitäminen. Palaverissa käydään nopeasti läpi, mitä on tehty edellisen palaverin jälkeen, mitä ongelmia on tullut esiin, jotka vaativat ratkaisua ja mitä tehtäviä tiimi suorittaa ennen seuraavaa palaveria.

Kun sprintti on suoritettu, pidetään asiakaspalaveri. Asiakaspalaverissa asiakkaalle näytetään, mitä sprintin aikana on saatu aikaiseksi. Samalla varmistetaan, että projekti menee eteenpäin, ja kehitetyt osat ovat kunnolla testattuja.

Asiakaspalaverin jälkeen alkaa uusi sprintti, jonka alussa määritellään sprintin uudet tavoitteet. Sprinttejä toistetaan kunnes kehitettävä ohjelmisto on valmis. (Braude & Bernstein 2011, 71-72.)

5.2 UML

UML- (Unified Modelling Language) mallintamisessa yksi tapa kuvata järjestelmän ohjelmistoarkkitehtuuria on Kruchtenin 4+1 malli (kuvio 10). (Miles ja Hamilton 2006, 14).

Kuvio 10. Kruchtenin 4+1 malli (Miles ja Hamilton 2006, 14).

Loogisessa mallissa kuvataan abstraktit määritelmät järjestelmän osista ja mallinnetaan, miten järjestelmä rakentuu ja kuinka eri osat keskustelevat toistensa kanssa. Mallintamisessa käytetään luokka-, olio, tila- ja vuorovaikutuskaavioita.

Prosessimallissa kuvataan järjestelmän toimintaa aktiviteettikaavioin eri prosessien välillä. Näitä voi olla esimerkiksi käyttäjän ja järjestelmän välisten aktiviteettien esittäminen tai järjestelmän sisäisen toiminnan esittäminen.

Kehitysmallissa kuvataan millaisia kokonaisuuksia järjestelmässä on. Kehitysnäkymää voidaan käyttää hyväksi ohjelmistotuotannossa määrittelemään, mitkä kokonaisuudet on rakennettava ensimmäisenä ja miten muut kokonaisuudet liittyvät niihin.

Fyysisessä mallissa käytetään sijoittelukaaviota, missä esitetään mitä fyysisiä laitteita tarvitaan järjestelmän käyttämiseen. Tähän sisältyy esimerkiksi laitteisto ja tietoliikenneyhteydet.

Käyttötapaukset kuvaavat käyttäjän ja järjestelmän välistä vuorovaikutusta. Käyttötapauskäyttö on ulkopuolisen silmin katsottuna kaikkein informatiivisin tapa esittää järjestelmä. Käyttökaaviosta käy ilmi järjestelmän toiminnat ja sitä on helppo verrata järjestelmän suunnittelussa annettuihin toiminnallisiin vaatimuksiin. Kaikki aikaisemmin mainitut käyttökaaviot ja mallit perustuvat järjestelmässä oleviin käyttötapauksiin. (Miles ja Hamilton 2006, 14-15.)

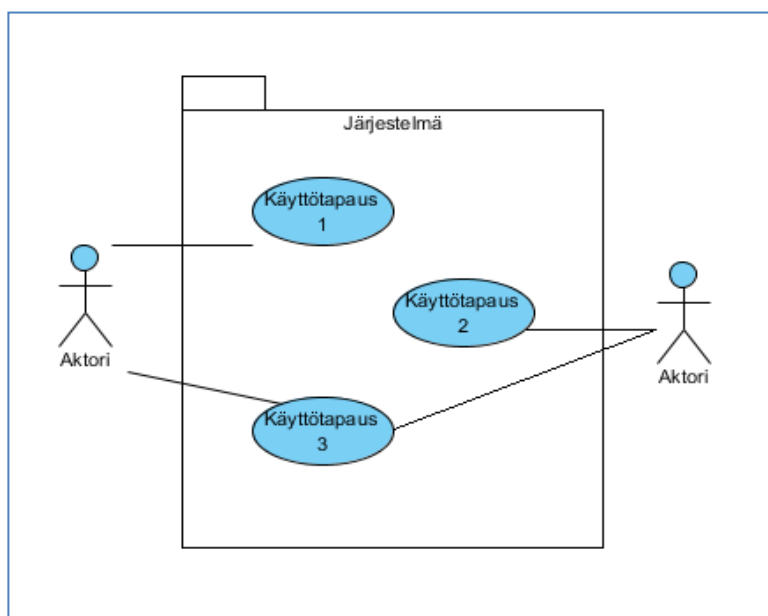
Työssämme on käytetty UML -käyttökaavioista käyttötapauskäyttökaaviota, määrittelyvaiheen luokka- ja aktiviteettikäyttökaaviota. Työstä löytyy myös fyysisen mallin kuvaukset, joita ei ole toteutettu UML -standardin mukaisesti.

Haikala ja Märijärvi määrittelevät hyvän käyttötapauksen ominaisuuksiksi:

- Ymmärrettävyys: Käyttötapauksen pitää olla riittävän konkreettisia, jotta ne on helppo ymmärtää
- Kuvaa asiakasvaatimuksia: Käyttötapauksissa ei oteta tarpeettomasti kantaa konkreettiseen toteutukseen
- Testattavuus: Käyttötapaukset muodostavat perustan järjestelmätestaukselle ja käyttötapauksen pitää pystyä muodostamaan kokonaisuus, josta voidaan laatia yksi tai useampi testitapaus

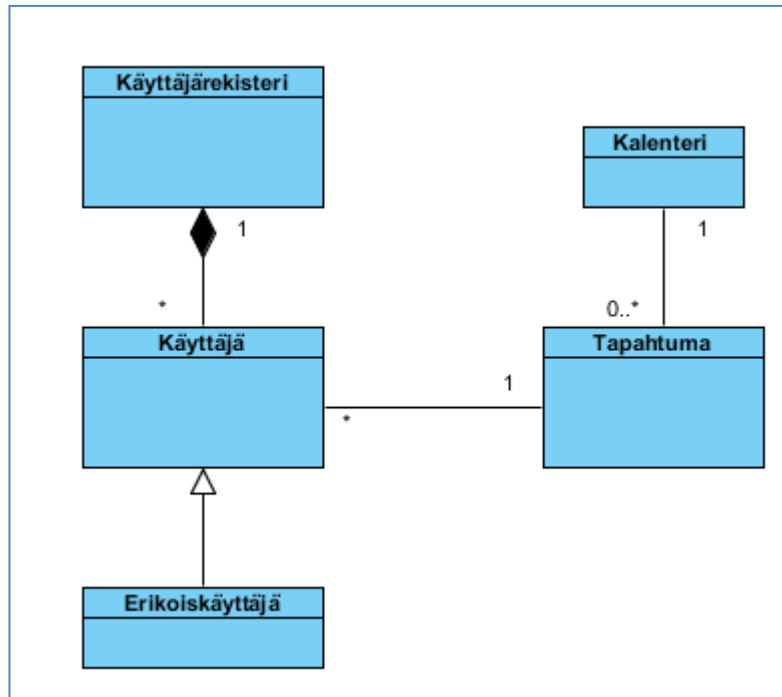
- Koko: Hyvä käyttötapauskaavio ei ole liian laaja, A4-arkki on sopiva koko
- Sopiva tarkkuus: On huomioitava, että käyttötapaukset kattavat vain tärkeimmät osat toteutuksesta, eikä kaikkia yksityiskohtia voida ottaa niihin mukaan. (Haikala ja Märijärvi. 2004, 159.)

Kuviossa 11 esimerkki käyttötapauskaaviosta. Kuvion järjestelmässä on kaksi käyttäjäroolia (aktoria), jotka käyttävät järjestelmässä määriteltyjä käyttötapauksia. Järjestelmä on kuvattu laatikkona käyttötapausten ympärillä ja toimijat ovat laatikon ulkopuolella.

Kuvio 11. Käyttötapauskaavio.

Määrittelyvaiheen luokkakaaviossa esitetään nimetyt luokat ja niiden suhteet toisiinsa järjestelmässä. Kuviossa 12 on esimerkki määrittelyvaiheen luokkakaaviosta.

Kuvio 12. Luokkakaavio.

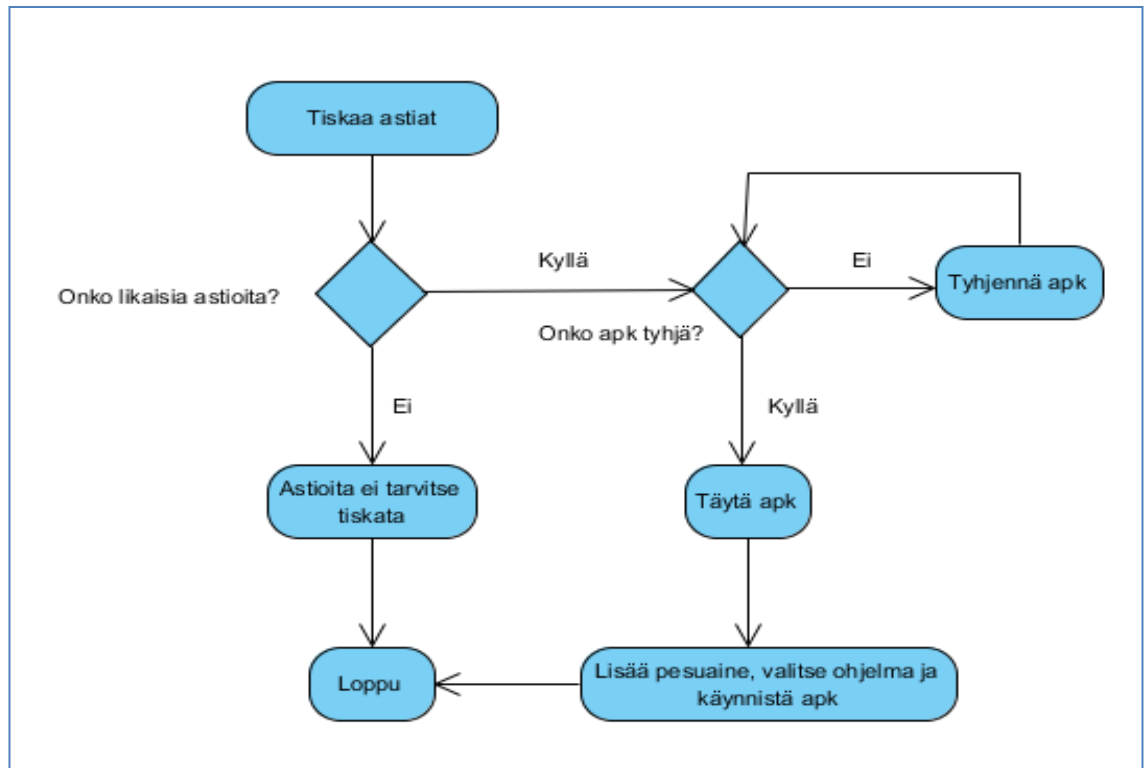
Käyttäjärekisteri-luokkaan voi kuulua n-määrä käyttäjiä ja käyttäjä voi kuulua yhteen käyttäjärekisteriin. Tämä ilmaistaan lukumääräsuhteilla (multiplicity). Käyttäjärekisteri on muodoste (composite) Käyttäjä-luokan jäsenistä. Jos käyttäjärekisteri tuhoetaan, tuhoutuu kaikki siihen liittyvät käyttäjätkin.

Käyttäjä-luokasta periytetään erikoiskäyttäjä, jolla on samat piirteet kuin käyttäjällä sekä omia erityispiirteitään.

Vuokaaviot ovat vanhimpia tapoja kuvata prosessin kulkua. UML-kielessä vuokaavioita vastaa aktiviteettikaavio. Aktiviteettikaaviolla pystytään kuvaamaan prosessin eteneminen kuvaamalla prosessin suorittamisessa käytettäviä tapahtumia. (Lau ym. 2005,168.)

Aktiviteettikaaviossa jokainen tapahtumaketjun tapahtuma on esitetty laatikolla, jossa on tapahtumaa kuvaava verbi. Tapahtumat on yhdistetty siirtymäviivoilla ja kun tapahtuma on suoritettu, siirtyy prosessi eteenpäin seuraavaan tapahtumaan. Tapahtumien välissä on mahdollista olla myös risteyksiä, jossa voidaan suorittaa valintoja tai tarkistuksia (tosi / epätosi). Myös prosessin haarautuminen kahdeksi rinnakkaiseksi prosessiksi on mahdollista. (Lau ym 2005,168-169.)

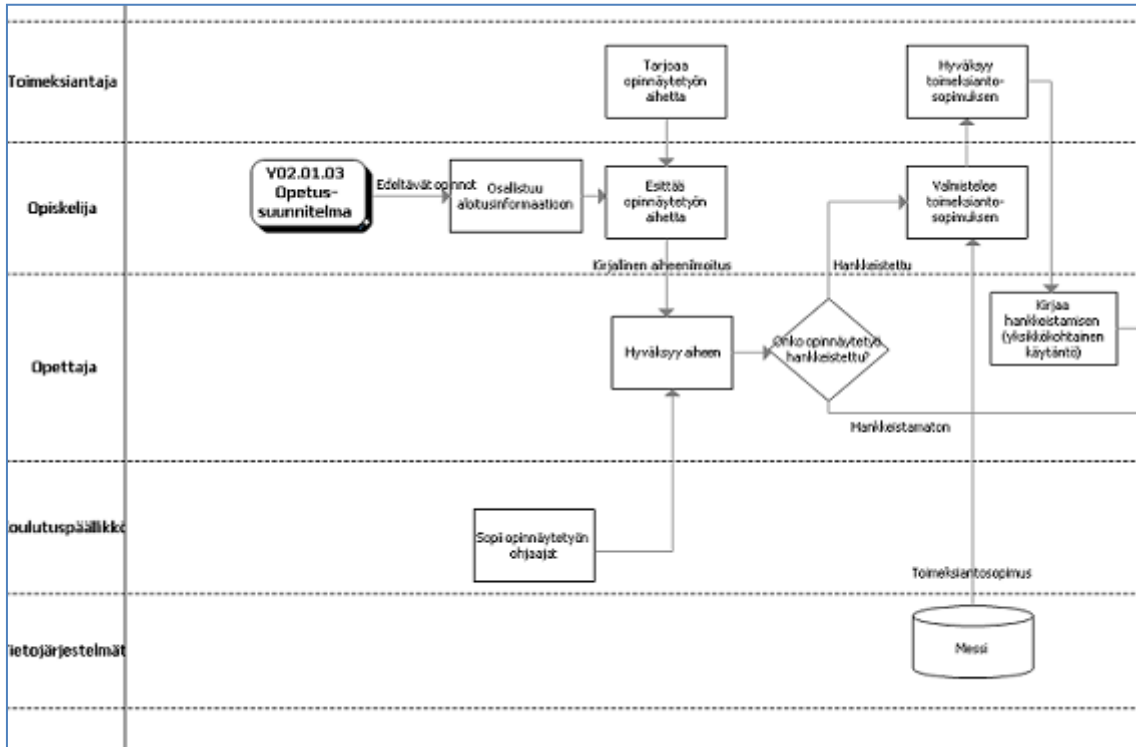
Kuviossa 13 on yksinkertainen aktiviteettikaavio, jolla kuvataan astianpesu-prosessi astianpesukonetta (apk) käyttäen.

Kuvio 13. Aktiviteettikaavio.

Uimarata on aktiviteettikaavioon jaettu nimetty osa ja jokainen prosessiin osallistuva toimija on kuvattu omalle tasolleen ns. "uimaradalle". Uimaratojen käyttö selventää aktiviteettikaaviota kertomalla kuka tekee minkäkin osan aktiviteettikaaviossa kuvatuista toiminteista. (Lau ym. 2005, 170.)

Kuviossa 14 osa Turun Ammattikorkeakoulun opinnäytetyöprosessin etenemistä kuvaavasta prosessikaaviosta. (Turun Ammattikorkeakoulu 2013).

Kuvio 14. Prosessikaavio (Turun Ammattikorkeakoulu 2013).

5.3 Käytettävyys

Koska järjestelmän käyttäjien osaamisen taso on laaja, tulee käytettävyyteen kiinnittää erityistä huomiota. On otettava myös huomioon järjestelmän käyttöympäristö ja nopean ja virheettömän käytön vaatimus.

Yksi tunnetuista ohjeistuksista ja määritelmistä mahdollisimman hyvän käyttöliittymän luomiseksi on Jacob Nielsenin kymmenen kohdan ohje:

1. Ohjelmiston tilan selkeä esittäminen: Ohjelmiston tulee pitää käyttäjänsä ajan tasalla siitä, mitä ollaan tekemässä ja ohjelmistossa on esillä vain kyseiseen käyttötapaukseen liittyvät asiat.
2. Käyttäjäläheiset termit: Ohjelmistossa tulee käyttää mahdollisimman paljon kieltä, joka vastaa normaalia arkikieltä. Esitettävän informaation tulee olla yksiselitteistä ja loogista.

3. Käyttäjän ohjaus ja vapaus: Käyttäjää on rohkaistava kokeilemaan ohjelmiston ominaisuuksia tekemällä virheiden ja ei-toivottujen toimintojen kumoamisesta helppoa.
4. Yhtenäisyys: Toiminnot tulee nimetä loogisesti ja yhtenäisesti. Näin käyttäjän ei tarvitse miettiä, tarkoittaako eri asiat ja termit samaa asiaa eri tilanteissa.
5. Virheiden syntymisen estäminen: Parempaa, kuin hyvä virheilmoitus, on virhetilanteiden ehkäiseminen etukäteen, joko minimoimalla virheherkät toiminnot tai selkeästi ilmoittamalla käyttäjälle, että toiminto, jonka hän on aikeissa suorittaa saattaa aiheuttaa virheen.
6. Käyttäjän muistikuorman minimointi: Ohjelman tulisi tarjota mahdollisimman paljon näkyvillä olevaa muistiapua käyttäjälle. Kun valikot on ryhmitelty loogisesti kokonaisuuksiksi, käyttäjän ei tarvitse muistaa kaikkea vaan pelkästään se kokonaisuus, minkä alta haluttu toiminto löytyy. Jos täytettävät kentät vaativat tietynlaisen syötteen, on syötteen muotoiluohje hyvä olla kentän vieressä.
7. Joustavuus ja käytön tehokkuus: Kokeneemmat käyttäjät osaavat kaivata oikopolkuja eri toimintojen suorittamiseen. Ohjelmiston tulisi tarjota käyttäjilleen mahdollisuus käyttää oikopolkuja ja jopa muokata niitä itselleen sopiviin tarpeisiin.
8. Esteettisyys ja vähäeleisyys: Ohjelman antaman palautteen pitäisi olla mahdollisimman lyhyttä ja sisältää vain kyseiseen asiaan liittyvät olennaisimmat asiat. Kaikki vähemmän olennainen ja harvemmin käytetty informaatio hävittää olennaisen informaation tehoa.
9. Virheiden käsittely: Virhetilanteiden sattuessa käyttäjälle annettavan informaation tulisi olla mahdollisimman kuvaavaa ja tarjota mahdollinen tapa korjata virhe.
10. Riittävä apu ja selkeä dokumentointi: Vaikka hyvää ohjelmistoa pystyy käyttämään ilman ohjeitakin, tulisi käyttäjälle olla tarjolla riittävän kattavat ohjeet, joissa on selitetty yksinkertaisella tavalla ohjelman käyttö eri tilanteissa. (Nielsen 1995.)

5.4 Kaupallinen käyttö ja salassapito

Järjestelmän kehittelyn edetessä tulimme ajatukseen, että tässä on mahdollisesti kaupallisesti hyödynnettävä projekti. Selvitimme, miten kehitysvaiheessa olevien tuotteiden suojaaminen tapahtuu ja onko opinnäytteemme sellainen, ettei sen luovuttaminen vapaaseen käyttöön olisi järkevää mahdolliset taloudelliset näkökohdat huomioonottaen. Patenttilain 1§ määrittelee, ettei keksinnöksi katsota pelkästään:

3) suunnitelmaa, sääntöä tai menetelmää, älyllistä toimintaa, peliä tai liiketoimintaa varten taikka tietokoneohjelmaa.

Patenttilain 2§ määrittelee, että:

patentti myönnetään ainoastaan keksintöön, joka on uusi siihen verrattuna, mikä on tullut tunnetuksi ennen patenttihakemuksen tekemispäivää, ja lisäksi olennaisesti eroaa siitä.

Tunnetuksi katsotaan kaikki, mikä on tullut julkiseksi, joko kirjoituksen tai esitelmän välityksellä, hyväksikäyttämällä tai muulla tavalla. (Finlex 2013.)

Pelkästään suunnitelmaa liiketoimintaa varten ja jo tunnettuja menetelmiä ei voida patentoida, jos ne on esitetty julkisesti kirjoituksessa tai esitelmän välityksellä. Järkevintä on salata opinnäytetyön tutkiva osuus (luku 6 ja siihen liittyvät liitteet), jolloin siihen kehitettävät uudet menetelmät ja niiden mahdollinen patentointi tulevaisuudessa on mahdollista. Samalla myös estetään opinnäytetyössä tutkitun kaupallisen idean luovuttaminen vapaaseen käyttöön.

Liikeideoiden suojaaminen kilpailijoilta on tärkeää kilpailuedun ylläpitämiseksi, vaikkei sekään aina riitä, jos vastassa on iso toimija. 29.4.2013 Helsingin Sanomissa julkaistussa artikkelissa on käsitellään sitä, miten iso julkisyhtiö pystyy pelaamaan pienet pois markkinoilta.

Ohjelmistoyrittäjien toimitusjohtaja Rasmus Roihan mukaan ei ole harvinainen ilmiö, missä julkinen sektori ottaa pienyrityksen kehittelemän idean ja julkaisee sen.

"Jossain meidän jäsentilaisuudessa voi olla sata yrittäjää. Kun illan juttelee, kuuluu helposti puolen tusinaa sellaista keissii". (Helsingin sanomat 2013.)

6 SOULA (SALATTU)

7 POHDINTA

Opinnäytetyömme tarkoitus oli selvittää ja pohtia, miten koiranäyttelyissä tapahtuva näyttelytulosten kirjaaminen saataisiin muutettua sähköiseen muotoon sekä muuten parantaa näyttelyn sujuvuutta sähköisten palveluiden avulla.

Tutkimuksessamme käytimme pohjalla omia kokemuksiamme koiranäyttelytoiminnasta ja kartoitimme näyttelyasettajien sekä toimitsijoiden kokemuksia koiranäyttelyistä pienen kyselytutkimuksen avulla.

Kyselytutkimukseen vastasi 100 näytteilleasettajaa, joista kaikki olivat käyneet viimeisen vuoden aikana koiranäyttelyssä. Suurin osa vastanneista oli harrastanut koiranäyttelytoimintaa yli 10 vuotta ja käy vuodessa 6-10 näyttelyssä keskimäärin 1-2 koiran kanssa. Kehätoimitsijoita vastasi kyselyyn 24 kappaletta. Heistä 23 oli toiminut 2012-2013 aikana koiranäyttelyssä kehätoimitsijana.

Tutkimuksen perusteella niin näytteilleasettajat kuin näyttelytoimitsijat ovat sähköisen arvostelulomakkeen kannalla sen helpottaessa kirjoittamista ja selkeyttäessä arvostelulomakkeen lukemista jälkikäteen, kun käsialanäytteitä ei tarvitsisi tulkata.

Noin puolet näytteilleasettajista olisivat valmiita maksamaan lisäpalveluista, kuten näyttelyluettelosta mobiilisovelluksena tai käännöspalvelusta. Vastauksista nähdään myös, että sellaisista palveluista, joita nyt on saatavilla maksullisina, ei olla valmiita maksamaan sähköisessä muodossa.

Huomasimme järjestelmää suunnitellessamme, että sitä on mahdollista laajentaa myös koiranäyttelyiden ulkopuolelle ja järjestelmä voidaankin jakaa karkeasti kolmeen eri osa-alueeseen: Harrastajille, eläinlääkäreille ja näytteilleasettajille. Tutkimuksessamme pääpaino pysyi edelleen koiranäyttelypaikalla toimivassa järjestelmässä.

Suurimpia haasteita järjestelmän käytössä tulevat olemaan toimintavarmuus ja tietoliikenneyhteydet näyttelypaikalla. Mahdollisiin vikatilanteisiin tulee varautua kattavasti varalaittein ja viimeisenä hätäkeinona turvautua perinteiseen kynä ja paperi -järjestelmään.

Kysymyksiä herätti myös, kuka varsinaisen laitteiston omistaa: Onko se järjestelmän mahdollisesti tarjoava yritys vai näyttelyjärjestäjät. Käytännön kannalta parasta olisi se, että järjestelmän toimittaja toimittaa näyttelypaikalle myös laitteet. Näin laitteisto pysyy yhtenäisenä ja sen elinkaari on myös helposti hallittavissa. Myös varalaitteiden toimittaminen paikalle on helpompaa.

Uuden järjestelmän rakennetta suunnitellessa iteraatiokierroksia kertyi useita samalla, kun järjestelmän eri komponentit ja toiminnot tarkentuivat. Työssä oleviin kaavioihin tuntui tulevan jatkuvasti uusia osia kun, käyttötapaukset ja luokat tarkentuivat työn edetessä. Tämä omalta osaltaan osoitti sen, miten ohjelmistosuunnittelussa useampi kehityskierros jo pelkästään järjestelmän alustavassa suunnitteluvaiheessa on tarpeen.

Kokonaisen järjestelmän lanseeraaminen kerralla tulisi olemaan niin teknisesti kuin käytännöllisestikin liian suuri urakka ja se olisi parasta toteuttaa asteittain. Jos rekisteriä ei haluta tehdä alusta alkaen itse keräämällä koirien tiedot käyttäjiltä, järjestelmää tehdessä pitää kääntyä Kennelliiton puoleen, jolla on jo olemassa jalostustietokanta.

Pienillä muokkauksilla suunniteltua järjestelmää pystytään hyödyntämään myös esimerkiksi kissanäyttelyiden puolella, joissa lähtötilanne on pitkälti samanlainen. Eroina lähinnä se, että arvostelusetelin kirjoittaa tuomari ja hän myös vahvistaa arvostelun omalla allekirjoituksellaan.

LÄHTEET

Bernstein M. & Braude E. 2011. Software engineering: Modern approaches.2., painos. USA: R.R Donnelley.

Haikala, I. & Märijärvi J. 2004. Ohjelmistotuotanto. 10., uudistettu painos. Helsinki: Talentum.

Heikkilä T. 2004. Tilastollinen tutkimus. 5., uudistettu painos. Helsinki: Edita.

Helsingin sanomat 2013. Sanoma News Oy. Viitattu 29.4.2013
<http://www.hs.fi/talous/Pienyritt%C3%A4j%C3%A4+j%C3%A4i+julkisyhti%C3%B6n+jyr%C3%A4n+alle/a1367121360639>

Kauppalehti 2012. Yrityshaku. Viitattu 6.11.2012
<http://www.kauppalehti.fi/yritykset/yritys/showtailors+oy/23938894>.

Lau, C.; Leung, Y. & Tsang C. 2005. Object-Oriented Technology. Singapore: McGraw-Hill Education.

Miles, R. & Hamilton K. 2006. Learning UML 2.0. USA: O'Reilly.

Nielsen, J. 1995. 10 Usability Heuristics for User Interface Design. Viitattu 2.5.2013.
<http://www.nngroup.com/articles/ten-usability-heuristics/>.

Nielsen, J. 2000. WWW Suunnittelu. Suom. Haanpää, T. Helsinki: Gummerus.

Patenttilaki 15.12.1967/550.

Suomalainen Siperianhusky -seura 2012. Viitattu 8.11.2012
<http://www.siperianhusky.fi/koiraNet/index.html>.

I Kennelliitto 2007d. Muutos näyttelyarvostelujen arkistointiin. Viitattu 11.1.2013
http://www.kennelliitto.fi/FI/toiminta/uutisarkisto/2007/20071122_arvosteluidenarkistointi.htm.

Suomen Kennelliitto 2012a. Näyttelyt. Viitattu 6.11.2012
<http://www.kennelliitto.fi/fi/toiminta/nayttelyt/etusivu.htm>.

Suomen Kennelliitto 2012b. Suomen Kennelliitto numeroina. Viitattu 6.11.2012.
<http://www.kennelliitto.fi/FI/kennelliitto/numeroina.htm>.

Suomen Kennelliitto 2012c. Omakoiran palvelut laajenevat. Viitattu 6.11.2012
http://www.kennelliitto.fi/FI/kennelliitto/uutiset/2012/20120712_omakoira.htm.

Suomen Kennelliitto 2012e. Lomakkeet. Viitattu 7.11.2012
http://www.kennelliitto.fi/NR/rdonlyres/CD749508-E2B6-43F7-BB00-2EF18B92C1CE/0/nayttelyilmo_2012_FiSe.pdf.

Suomen Salukikerho ry, 2009. Saluki 3/2009.

Turun Ammattikorkeakoulu 2013. Opinnäytetyön tekeminen. Viitattu 1.5.2013
<https://messi.turkuamk.fi/CookieAuth.dll?GetLogon?curl=Z2F&reason=0&formdir=3>

Vehkalahti K. 2008. Kyselytutkimuksen mittarit ja menetelmät. Helsinki: Tammi.

LIITE 1. Ilmoittautumislomake.

Ilmoittautuminen • Anmälan Näyttelyyn/Till utställning

SUOMEN KENNELLIITTO -
FINSKA KENNELKLUBBEN RY.

Näyttelypaikka ja -aika Utställningsort och -datum	
Näyttelyluokka HUOM! Alaikärajan tulee täyttyä viimeistään näyttelypäivänä. Utställningsklass OBS! Lägsta åldersgränsen i klasserna måste uppfyllas senast på utställningsdagen.	
☐ Pentuluokka Valpklass 7 - alle 9 kk 7 - under 9 mån	☐ Junioriluokka Junioriklass 9 - alle 18 kk 9 - under 18 mån
☐ Nuorten luokka Unghundsklass 15 - alle 24 kk 15 - under 24 mån	☐ Avoin luokka Öppen klass 15 kk/mån -
☐ Käyttöluokka Brukshundsklass 15 kk/mån -	☐ Valioluokka Championklass 15 kk/mån -
☐ Veteraaniluokka Veteranklass 8 v/år -	☐ Kasvattaja- luokka Uppfödare- klass
Koira • Hund	
Rotu Ras	☐ Uros Hanhund ☐ Narttu Tik
Tittelit Titlar	
Nimi Namn	
Rekisterinumero Registernummer	Syntymäaika Födelsedatum
Väri Färg	
<i>Huom! Mikäli koira on ulkomaisessa rekisterissä, on ilmoittautumisen mukaan liitettävä kopio rekisteritodistuksesta. - OBS! Om hunden är registrerad utomlands, bör kopia av registreringsbeviset bifogas med</i>	
Koiran isän nimi Hundens far	
Koiran emän nimi Hundens mor	
Kasvattaja • Uppfödare	
Kasvattajan nimi Uppfödarens namn	Postitoimipaikka Postanstalt
Omistaja • Ägare	
Nimi Namn	Puhelin; koti ja työ Telefon; hem och arbete
Lähiosoite Näradress	Postinumero ja -toimipaikka Postnummer och -anstalt
Sähköposti E-mail	☐ Haluan vastaanottaa näyttelypostin sähköpostitse Jag vill motta utställningsbrevet till min e-mail
Kysymykset • Frågor	
1. Onko koira Suomen muotovalio? Är hunden finsk utställningschampion? ☐ Kyllä Ja ☐ Ei Nej	2. Tyypistetty häntä Kuperad svans ☐ Kyllä Ja ☐ Ei Nej
3. Jos koira EI ole Suomen muotovalio, luettele koiran Suomessa saamat sertifikaatit (muutoin jätä tämä tyhjäksi!) Paikka, aika, tuomari: Om hunden INTE är Finsk utställningschampion, förteckna hundens certifikat i Finland (annars lämna detta ofyllt!) Plats, datum, domare:	
4. Onko koiralla koepalkintoja/hyväksytyt luonnetestit? (Täytetään vain, jos koira ilmoitetaan käyttöluokkaan tai jos ko. rodulta vaaditaan koetuksen muotovalion arvoon) Har hunden erhållit pris på prov/godkännt mantaltast? (Fylltes endast om hunden anmäls till brukshundsklass eller om provresultat behövs för utställningschampionat)	
Koemuoto, paikka, aika ja tulos Provart, ort, datum och resultat	
Koemuoto, paikka, aika ja tulos Provart, ort, datum och resultat	
Ilmoittautumismaksu • Anmälningsavgiften	
Ilmoittautumismaksu Anmälningsavgiften	€ Kopio maksukuitista tulee liittää ilmoittautumisen mukaan! Kopia på betalningen bör bifogas anmälningsblanketten!
Näyttelyilmoittautumiskaavakkeen on oltava postitettu (postileima) ja ilmoittautumismaksu maksettu viimeistään viimeisenä ilmoittautumispäivänä. Myöhästyneitä ilmoittautumisia ei oteta vastaan. Tämä ilmoittautuminen on sitova. Kennelliiton näyttelysääntöjen (kohta 3) mukaan ilmoittautuminen näyttelyyn velvoittaa aina myös maksamaan ilmoittautumismaksun. Vakuutan, että koirani on rokotettu ja tunnistusmerkitty voimassa olevien määräysten mukaisesti. Sitouden noudattamaan Kennelliiton voimassa olevia näyttely- ja antidopingsääntöjä sekä niitä täydentäviä ohjeita. Suostun siihen, että Kennelliitto ja rotuyhdistykset saavat julkaista koiran saaman arvostelun. Suostun siihen, että tässä lomakkeessa antamani henkilötiedot saa julkaista ja antaa ulkopuolisille (Näyttelysääntö, kohta 1).	
Päiväys Datum	Utställningsanmälan skall vara poststämplad och avgiften erlagt senast den dag anmälnings- tiden utgår. För sent inkommen anmälan mottages ej. Anmälan är bindande. Enligt Finska Kennelklubbens utställningsregler (punkt 3) skall anmälningsavgiften alltid erläggas för anmäld hund. Hunden är vaccinerad och id-märkt enligt gällande bestämmelser. Jag förbinder mig att efterföl- ja Kennelklubbens gällande utställnings- och antidopingsbestämmelser, direktiv och anvisning- ar. Jag godtar, att Kennelklubben och rasförningarna publicerar bedömningen av min hund. Jag godtar, att personuppgifter i denna blankett får publiceras och överlämnas till utomstående (Utställningsbestämmelser, punkt 1).
	Allakirjoitus Underskrift

1/2012

LIITE 2. Arvostelulomake.

**Suomen Kennelliitto –
Finska Kennelklubben ry.**

Luokka - Klass

Numero - Nummer

Näyttelypaikka - Utställningsplats

Aika - Datum

Sukupuoli - Kön

Tuomari - Domare

Tuomarinro-DommerID

Rek.nro - Reg.nummer

Rotu - Ras

Koiran nimi - Namn

Koko - Storlek

**Koiran käyttäytymisen arvioiminen
Bedömning av hundens beteende**

Suhtautuminen tuomariin - Attityd mot domaren:

rodunomainen lähestyttäessä
rastypisk vid närmandet (1)

väistää - väjar (2)

vihainen - aggressiv (3)

Yleisesti - Allmänt: kyllä - ja

pelokas - skygg

vihainen koirille - aggressiv mot hundar

Normaalit kivekset - Normala testiklar:

ei - nej

kastroitu, ell todistus esitetty
kastrerad, vet intyg presenterad

Pentuluokka

1 2 3 4 KP

ROP VSP

Laatuluokka

JUN NUO AVO KÄY VAL VET

ERI EH H T EVA HYL

Kilpailuluokka

JUK NUK AVK KÄK VAK VEK

1 2 3 4

SA

Paras uros/narttu

1 2 3 4

ROP VSP

Jatkokilpailut

SERT VASERT FI MVA

CACIB VARACA

VET

ROP
VSP

KASV

1 2 3 4

KP

LIITE 3. Kysely näytteliasettajille.

1. Suunnittelemme näyttelypaikoille järjestelmää, jossa koirien arvostelut kirjoitettaisiin tietokoneella. Lataa			
		Vastausten prosenttiosuus	Vastausten lukumäärä
Mitä ajatuksi tämä herättää? Näytä vastaukset		100,0%	91
Tuleeko mieleesi jotain mitä erityisesti pitäisi huomioida siirryttäessä sähköiseen lomakkeeseen? Näytä vastaukset		63,7%	58
		vastatut kysymykset	91
		ohitetut kysymykset	9

2. Puoltaisitko arvostelujen kirjoittamista tietokoneella sen sijaan, että ne kirjoitetaan käsin? Luo kaavio Lataa			
		Vastausten prosenttiosuus	Vastausten lukumäärä
kyllä		85,0%	85
ei		8,0%	8
en osaa sanoa		7,0%	7
		vastatut kysymykset	100
		ohitetut kysymykset	0

3. Mikäli arvostelut kirjoitettaisiin tietokoneella, uskotko että arvostelun kirjoittaminen olisi... verrattuna käsinkirjoitettuun? Luo kaavio Lataa				
	kyllä	ei	en osaa sanoa	Vastausten lukumäärä
helpompaa?	70,0% (70)	15,0% (15)	15,0% (15)	100
nopeampaa?	69,0% (69)	12,0% (12)	19,0% (19)	100
teksti virheettömämpää?	60,0% (60)	20,0% (20)	20,0% (20)	100
			vastatut kysymykset	100
			ohitetut kysymykset	0

4. Olisitko puolesta vai vastaan, jos koirien kirjalliset näyttelyarvostelut julkaistaisiin esim kennelliiton jalostustietojärjestelmässä kunkin koiran omalla sivulla näyttelytulosten yhteydessä? Luo kaavio Lataa			
		Vastausten prosenttiosuus	Vastausten lukumäärä
puolesta		77,0%	77
vastaan		29,0%	29
		Perustele kantasi Näytä vastaukset	76
		vastatut kysymykset	100
		ohitetut kysymykset	0

5. Minä vuonna viimeksi olet käynyt koiran kanssa koiranäyttelyssä (niin että koira on osallistunut näyttelyyn)? (vain vuosiluku muodossa xxxx) Lataa		
	Vastausten prosenttiosuus	Vastausten lukumäärä
Näytä vastaukset		100
vastatut kysymykset		100
ohitetut kysymykset		0

6. Montako vuotta olet harrastanut koiranäyttelyitä? Luo kaavio Lataa		
	Vastausten prosenttiosuus	Vastausten lukumäärä
alle vuoden	1,0%	1
1-5 vuotta	32,0%	32
5-10 vuotta	27,0%	27
yli 10 vuotta	40,0%	40
vastatut kysymykset		100
ohitetut kysymykset		0

7. Montako koiraa sinulla on keskimäärin mukana yhdessä näyttelyssä? Luo kaavio Lataa		
	Vastausten prosenttiosuus	Vastausten lukumäärä
1	35,0%	35
2	46,0%	46
3	13,0%	13
4	5,0%	5
5	0,0%	0
6	1,0%	1
7	0,0%	0
8 tai enemmän	0,0%	0
vastatut kysymykset		100
ohitetut kysymykset		0

8. Monessako koiranäyttelyssä keskimäärin käyt vuodessa näytteilleasettajan roolissa? Luo kaavio Lataa		
	Vastausten prosenttiosuus	Vastausten lukumäärä
1 - 2	3,0%	3
3 - 5	17,0%	17
6 - 10	30,0%	30
10 - 15	19,0%	19
15 - 20	14,0%	14
20 - 30	11,0%	11
yli 30	6,0%	6
vastatut kysymykset		100
ohitetut kysymykset		0

9. ikäsi?		Luo kaavio	Lataa
		Vastausten prosenttiosuus	Vastausten lukumäärä
0-13		1,0%	1
14-18		9,0%	9
19-29		31,0%	31
30 - 39		32,0%	32
40 - 49		22,0%	22
50 - 59		5,0%	5
60 - 69		0,0%	0
yli 70 vuotta		0,0%	0
vastatut kysymykset			100
ohitetut kysymykset			0

10. Paljonko olisit valmis maksamaan seuraavista palveluista?								Luo kaavio	Lataa
	en ole valmis maksamaan palvelusta	vähemmän kuin 0,50 euroa	0,50 euroa	1 euro	1,50 euroa	2 euroa tai enemmän	Vastausten lukumäärä		
Yhden rodun osuus näyttelyluettelosta PDF-muodossa sähköpostiin	29,6% (29)	14,3% (14)	14,3% (14)	26,5% (26)	10,2% (10)	5,1% (5)	98		
Näyttelyluettelo älypuhelimella tilattuna	55,7% (54)	2,1% (2)	10,3% (10)	20,6% (20)	8,2% (8)	3,1% (3)	97		
Arvostelun kirjallinen käänös (suomennos) esim jalostustietojärjestelmään tai omakoira -palveluun (milloin tahansa näyttelyn jälkeen)	49,5% (49)	6,1% (6)	10,1% (10)	15,2% (15)	8,1% (8)	11,1% (11)	99		
vastatut kysymykset							99		
ohitetut kysymykset							1		

LIITE 4. Kysely kehätoimitsijoille.

1. Montako vuotta olet toiminut kehäassistenttina/kehäsihteerinä? Luo kaavio Lataa			
		Vastausten prosenttiosuus	Vastausten lukumäärä
Alle vuoden.		16,7%	4
1-5 vuotta		37,5%	9
6-10 vuotta		16,7%	4
yli 10 vuotta		29,2%	7
		vastatut kysymykset	24
		ohitetut kysymykset	0

2. Minä vuonna olet VIIMEKSI toiminut kehäassistenttina/kehäsihteerinä? (vain vuosiluku muodossa xxxx) Lataa			
		Vastausten lukumäärä	
		Näytä vastaukset	24
		vastatut kysymykset	24
		ohitetut kysymykset	0

3. Ikäsi? Luo kaavio Lataa			
		Vastausten prosenttiosuus	Vastausten lukumäärä
alle 24 vuotta		16,7%	4
25-29		4,2%	1
30-39		41,7%	10
40-49		20,8%	5
50-59		16,7%	4
60-69		0,0%	0
yli 70 vuotta		0,0%	0
		vastatut kysymykset	24
		ohitetut kysymykset	0

4. Mikä kehäassistentin tehtävässä on haasteellisinta? Lataa			
		Vastausten prosenttiosuus	Vastausten lukumäärä
Pöydän takana? Näytä vastaukset		100,0%	11
Itse kehässä? Näytä vastaukset		100,0%	11
		vastatut kysymykset	11
		ohitetut kysymykset	13

5. Mitä hyvää ja mitä huonoa on nykyisessä kehän toimintamallissa? Kehitysideasi kehätoimintaan? Lataa			
		Vastausten prosenttiosuus	Vastausten lukumäärä
mitä hyvää? Näytä vastaukset		90,0%	9
mitä huonoa? Näytä vastaukset		100,0%	10
kehitysideat? Näytä vastaukset		90,0%	9
		vastatut kysymykset	10
		ohitetut kysymykset	14

6. Suunnittelemme näyttelypaikoille järjestelmää, jossa koirien arvostelut kirjoitettaisiin tietokoneella. Lataa			
		Vastausten prosenttiosuus	Vastausten lukumäärä
Mitä ajatuksia tämä herättää? Näytä vastaukset		100,0%	12
Tuleeko mieleesi jotain mitä erityisesti pitäisi huomioida siirryttäessä sähköiseen arvostelulomakkeeseen? Näytä vastaukset		91,7%	11
		vastatut kysymykset	12
		ohitetut kysymykset	12

7. Mikäli arvostelut kirjoitettaisiin tietokoneella, uskotko että kirjoittaminen olisi... ..verrattuna nykyiseen toimintamalliin, jossa arvostelut kirjoitetaan käsin? Luo kaavio Lataa				
	kyllä	ei	en osaa sanoa	Vastausten lukumäärä
helpompaa?	69,2% (9)	23,1% (3)	7,7% (1)	13
nopeampaa?	76,9% (10)	23,1% (3)	0,0% (0)	13
vähemmän kirjoitusvirheitä?	53,8% (7)	38,5% (5)	7,7% (1)	13
			vastatut kysymykset	13
			ohitetut kysymykset	11

8. Millaista palautetta olet saanut näyttelleasettajilta toimiessasi kehäassistenttina? Lataa		
		Vastausten lukumäärä
	Näytä vastaukset	12
	vastatut kysymykset	12
	ohitetut kysymykset	12

9. Millaista palautetta olet saanut ulkomuototuomareilta toimiessasi kehäassistenttina? Lataa		
		Vastausten lukumäärä
	Näytä vastaukset	12
	vastatut kysymykset	12
	ohitetut kysymykset	12

10. KIITOS vastauksistasi! Voit vielä halutessasi kommentoida vapaasti kehätoimintaa.		Lataa
		Vastausten lukumäärä
	Näytä vastaukset	3
	vastatut kysymykset	3
	ohitetut kysymykset	21

LIITE 5. Kysely ulkomuototuomareille.

Kysymyksiä ulkomuototuomareille

Toiminta kehässä

1. Mikä ulkomuototuomarin tehtävässä on haastellisinta kehässä toimiessa?

2. Mitä muutoksia toivoisit kehätoimintaan? (kehäsihteerin toiminta, arvostelun kirjaus tms)

3. Suunnittelemme näyttelypaikoille järjestelmää, jossa koirien arvostelut kirjoitettaisiin tietokoneella.

Mitä ajatuksi tämä herättää?

Tuleeko mieleesi jotain mitä erityisesti pitäisi huomioida siirryttäessä sähköiseen lomakkeeseen?

*4. Puoltaisitko arvostelujen kirjoittamista tietokoneella sen sijaan, että ne kirjoitetaan käsin?

- kyllä
- ei
- en osaa sanoa

*5. Mikäli arvostelut kirjoitettaisiin tietokoneella, uskotko että arvostelun kirjoittaminen olisi... verrattuna käsinkirjoitettuun?

	kyllä	ei	en osaa sanoa
helpompaa?	☐	☐	☐
nopeampaa?	☐	☐	☐
teksti virheettömämpää?	☐	☐	☐

Kysymyksiä ulkomuototuomareille

Vastaajan taustatiedot

***6. Minä vuonna viimeksi olet toiminut ulkomuototuomarina näyttelyssä? (vain vuosiluku muodossa xxxx)**

***7. Montako vuotta olet toiminut ulkomuototuomarin tehtävissä?**

- alle vuoden
 1-5 vuotta
 5-10 vuotta
 yli 10 vuotta

***8. ikäsi?**

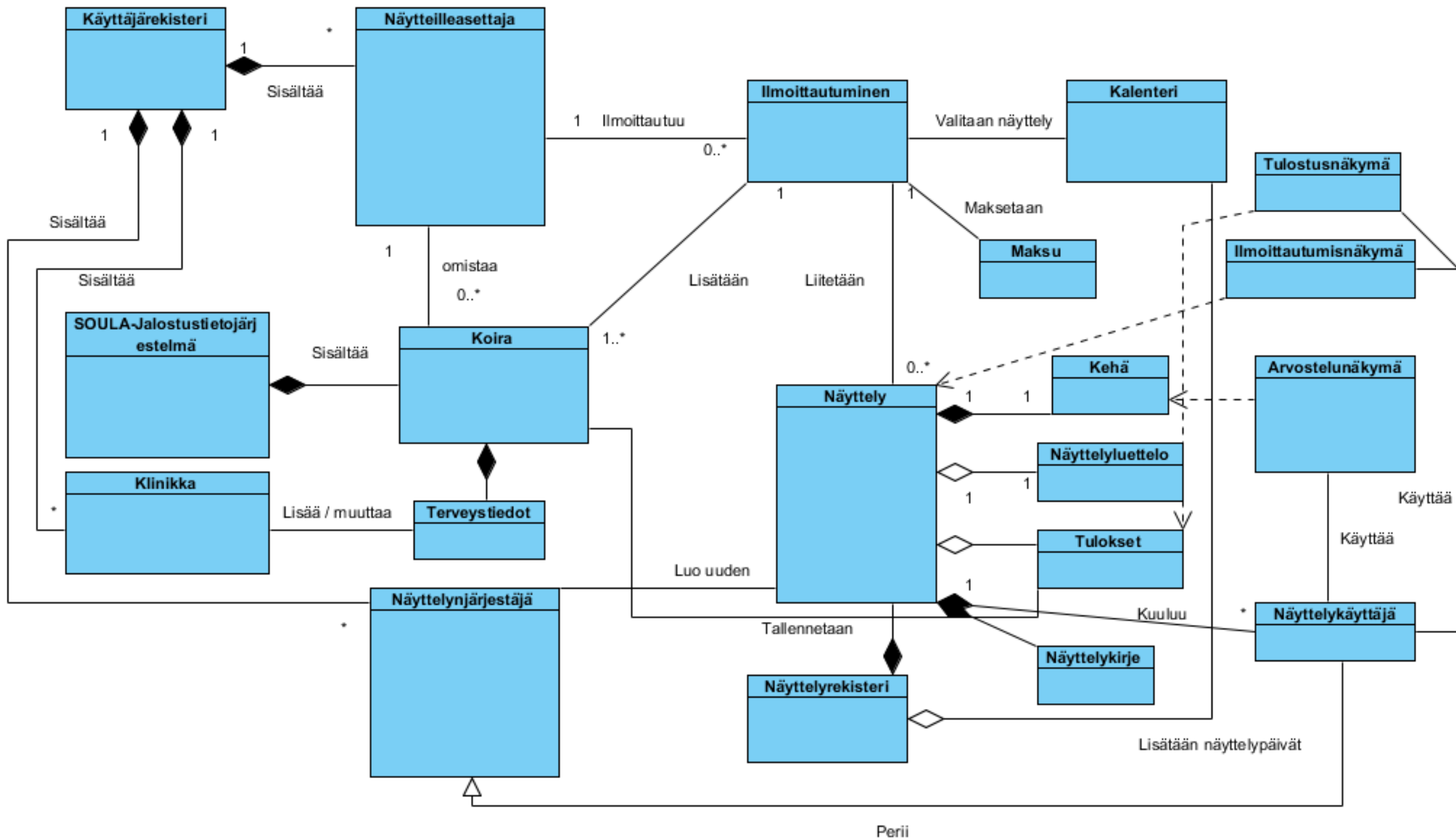
- alle 24 vuotta
 25 - 29
 30 - 39
 40 - 49
 50 - 59
 60 - 69
 yli 70 vuotta

Kysymyksiä ulkomuototuomareille

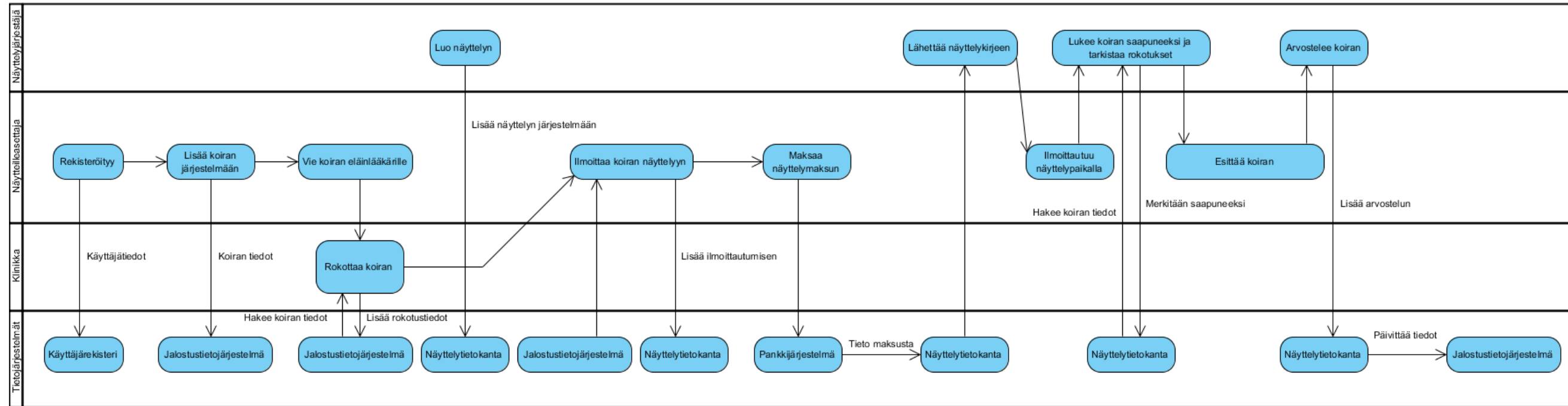
VAPAA SANA

**9. Voit vielä halutessasi kommentoida kehätoimintaa vapain sanoin.
KIITOS vastauksistasi!**

LIITE 6. Luokkakaavio.

LIITE 7. Uimaratakaavio.

LIITE 8. Vuokaavio.

